

SLOVENSKI

Poročevalec

Izdaja in tiska časopisno-založniško podjetje Slov. poročevalce...

HAMMARSKJÖELD O PALESTINSKEM VPRAŠANJU

Rešitev je možna

Tiskovna konferenca v Kairu po razgovoru z Naserjem in generalom Burnesom — Ugodni komentarji egipčanskega tiska

Kairo, 23. jan. (Reuter). Generalni sekretar Zdrženih narodov Dag Hammarskjöld je govoril danes z egipčanskim ministrom za zunanje zadeve Mahmudom Fawzijem...

rešitev palestinskega vprašanja. Sedaj mu je popolnoma jasen položaj na tem področju. Govoril je tudi o razgovorih, ki jih je imel z generalom Burnesom...

Obisk generalnega sekretarja OZN Daga Hammarskjölda arabskim državam, zlasti pa Egiptu in Izraelu pomeni novo prizadevanje Zdrženih narodov in njihovega generalnega sekretarja, da bi prispevali k pomirnitvi položaja v tem delu sveta.

Skrupna previdnost, ki jo je Hammarskjöld pokazal v izjavah, priča o resnosti problemov, ki jih obravnavajo. In o želji, da z nobenim dejanjem ne bi poslabšal skrajno občutljive odnose med sprtimi državami.

Poslušen Vatikanu

Sekretar krščansko-demokratske stranke Fanfani nastopa proti vsakemu zblizevanju z levico

Rim, 23. jan. (Tanjug). Sekretar krščanske demokratske stranke Fanfani je izjavil danes, ko je začel volilno kampanjo svoje stranke za krajevne volitve, ki bodo junija letos, da njegova stranka odklanja slihe razgovore in sodelovanje z levitarskimi strankami.

Fanfani je v svoji stranki najbolj znani zagovornik vaticanške politike in težnji po ustanovitvi integralnega katoliškega političnega sistema, ki bi izključeval udeležbo katerikoli drugih političnih skupin pri vodstvu italijanske politike.

Fanfanijeva ekskluzivistična politika je vzbudila nezadovoljstvo in nezaujanje celo pri mestnih sredinskih strankah, ki danes v vladi sodelujejo s krščanskimi demokrati.

Trgovinski sporazum s Holandijo

Beograd, 23. jan. Jutri bodo v Beogradu podpisali trgovinski sporazum med Jugoslavijo in Holandijo, ki je bil parafiran lani 23. novembra. Sporazum bosta podpisala veleposlanik v državnem sekretariatu za zunanje zadeve dr. Stane Pavlič in holandski poslanik v Beogradu Henry Heib.

Bombay, 23. jan. (AFP). Po večdnevni demonstraciji je v Bombayju spet vse mirno in življenje teče normalno. Policija je sporočila, da je bilo v demonstracijah ubitih 71 ljudi, ranjenih pa 550, med njimi nad sto policajev.

podlagi. Izvršni odbor kongresne stranke poudarja, da so ostavke, ki so jih dali nekateri poslanci, protustavne in da jih morajo umakniti. Vsi člani kongresne stranke morajo ostati složni in disciplinirani.

Izvršni odbor kongresne stranke je v pozivu na indijski narod sporočil, da je sklop o reorganizaciji države Bombay posledica treznega preudarka in mnogih posvetovanj. Izvršni odbor izraža obžalovanje sprčo demonstracij in jih hkrati obsodja.

Dalje navaja v pozivu, da je nenavadno važno, da »protidržavne, reakcionarne in protisocialne sile ne bi pahnile države v nesrečo. Vsem mora biti jasno, da vlada ne bo popustila niti pred nasiljem in ne bo spreminila svojega sklepa o reorganizaciji države na jezikovni

Pogajanja o letalskem prometu z Romunijo

Beograd, 23. jan. Danes so se v Beogradu začela pogajanja za sklenitev sporazuma o uvedbi civilnega letalskega prometa med Jugoslavijo in Romunijo. Jugoslovanska delegacija vodi pri pogajanjih direktor uprave za civilno letalstvo Batrič Jovanović, romunska delegacija direktor romunskega civilnega letalstva George Vadiva.

BERLIN. — Med divljanjem orkana nad Severno Nemčijo je umrlo več ljudi. V Mecklenburgu je napravil veliko škodo na telefonskih napeljavah.

VOLITVE V JUŽNEM VIETNAMU

Sajgon, 23. jan. (AFP). Južno-vietnamska vlada je danes odobrila načrt uredbe, po kateri bodo 4. marca volitve v vsej državi, ter zakon o ustavodajni skupščini. Uradno se je že začela predvolilna kampanja za parlamentarne volitve. Po poročilih francoskih časopisov dan volitev še ni določen, verjetno pa bodo v začetku marca.

Gospodarski razgovori s Češkoslovaško

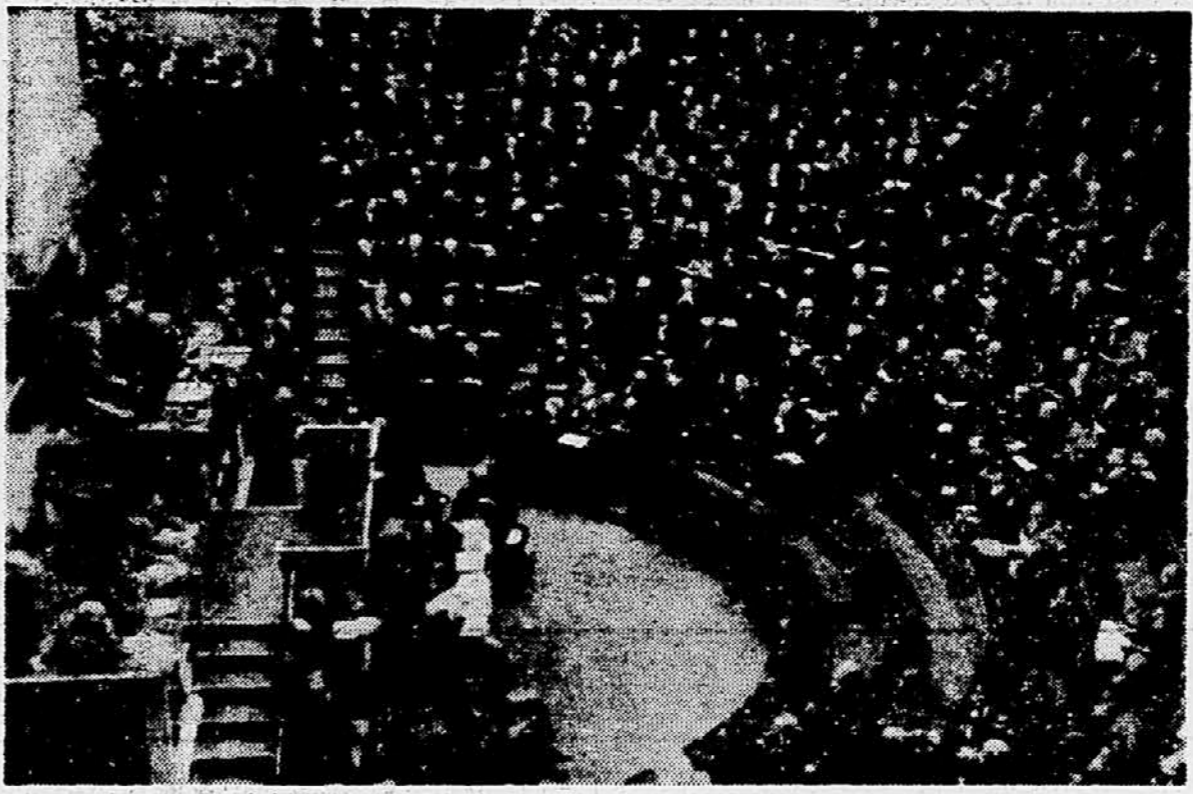
Beograd, 23. jan. Gospodarska delegacija jugoslovanske vlade, ki jo bo vodil Mijalko Todorović, član zveznega izvršnega sveta, bo ob koncu tedna odpotovala na Češkoslovaško. Delegacija se bo razgovarjala s predstavniki češkoslovske vlade o gospodarskih zadevah, ki se tičejo obeh držav. (Jugopres).

Elektrogospodarska skupnost Slovenije

Poročilo o stanju dotoka na rekah in indeks proizvodnje za 22. januar 1956. Srednji dnevni dotok v kub. metrih na sek. — Dravograd 111 (lani 122). Sava — Moste 7.1 (lani 8.2). Sava — Medvode 53.2 (lani 38.4). Boča — Doblar 32.6 (lani 49.5). Indeks proizvodnje v primerjavi s 1955. letom 113.

Vreme

Napoved za torek: Spremenljivo oblačno vreme, v jugozahodni Sloveniji oblačno in vmes neznatne padavine. Najvišje nočne temperature med -3 in +2, na Primorskem okoli 6, najvišje dnevne med 8 in 10 stopinj C. Vzhodni Sloveniji do 14 stopinj C.

Od 19. januarja popoldne zaseda v Parizu nova francoska skupščina, ki bo imela te dni odgovorno nalogo, ko bo odločila o razpisi vladi, ki jo bo sestavil od predsednika republike določen mandat. Na sliki: prvo zasedanje nove francoske skupščine

Delegacije in obiski

Beograd, 23. jan. Podpredsednik ljudskega odbora Beograda Božidar Tomić je sprejel danes ljudsko skupno socialistično stranke Indonezije, ki se mudi v naši državi kot gost Socialistične zveze Jugoslavije. Gosti so se zanimali za delavsko upravljanje in za razmerje delavskih svetov in upravnih organov gospodarskih podjetij do organov oblasti.

Delegacija FLRJ odšla v Brazilijo

Beograd, 23. jan. (Tanjug). Član zveznega izvršnega sveta dr. Pavle Gregorič je danes odpotoval v Rio de Janeiro. Kot veleposlanik bo v posebni misli zaslovljen našo državo na slovesnostih ob prevzemu oblasti novega predsednika Brazilije Juscelina Kubitshka. V delegaciji bosta razen njega veleposlanik FLRJ v Braziliji Radoš Jovanović in svetnik veleposlaništvu Anton Janežič. Slovesnosti ob prevzemu dolžnosti predsednika Brazilije bodo trajale nekaj dni, ceremonija prevzema oblasti pa bo 31. januarja.

SEJA SVETA ZA URBANIZEM LR.

Potrebni so predpisi o varstvu vode

Ljubljana, 23. jan. Na današnji seji Sveta za urbanizem LRS so najprej obravnavali teze za osnutek zakona o varstvu vode ter teze za osnovni predpis o pokrajinskem in urbanističnem načrtovanju, nato pa so razpravljali in sklepali o lokaciji bodočega okrevališča Glavnega odbora Rdečega križa Slovenije na Debelem rtiču v koprskem okraju.

Osnutek zakona o varstvu voda, ki ga pripravlja Uprava za vodno gospodarstvo LRS, je obrazložil inž. Kerin. Tudi voda spada med osnovne prirodne dobrine ter je družbeno premoženje. Zaradi krčenja gozdov, naraščanja prebivalstva in vse večje hidroenergetske in industrijske uporabe vode, so potrebni zakonski predpisi: o zaščiti vode, ki bodo urejali vodnopravne in vodnogospodarske razmere. Zaradi krčenja gozdov in nepravilnih regulacij postajajo padavine bolj redke in manj enakomerne; voda hitreje odteka, bolj pogoste pa so tudi suše in poplave. Zaradi povečanja industrijske uporabe vode se vse bolj niža tudi nivo talne vode. Voda, ki se uporablja v industriji, se v vodotokih vrača tako umazana, da se ne more več povsem očistiti ter zato daleč naokrog uničuje živalstvo in rastlinstvo (na pr. ribji zarob v Idriji, umazana Sava zaradi zasavskih premožnikov). Nadalje so marsikje nepravilne zalozitve in pomanjkljivo vzdrževanje jezov in bregov, kar povzroča divjanje voda, rušenje bregov, trganje zemljišč, erozijo tal itd. Zakon naj uredi gospodarjenje z vodo tako, da bodo razpoložljive količine vode najugodnejše porazdeljene. Osnovni namen osnutka zakona za varstvo voda zato preprič-

te od Valdoitre v koprskem okraju. Tam bodo nudili 500 bolnim otrokom ne le klimatsko zdravljenje, temveč tudi vsestranski vzgojo in izobrazbo po sodobnih pedagoških načelih. Regionalni načrt koprskega okraja predvideva v obalnem predelu med Ankaronom in Valdoitro razvoj turističnega področja s hoteli, medtem ko naj bi del obale Debelega rtiča severozahodno od Valdoitre ohranil prirodno okolje, kjer bi bili počitniški domovi in zdravilišča. Na ta način bomo sodelno izkoristili slovensko obalo od Jadranskega morja za 24ih delovnih ljudi. B. L.

V Jordanu ni miru

London, 23. jan. Glasilo laburistične stranke »Daily Herald« piše danes v posebnem poročilu iz Jordana, da pričakujejo tam v kratkem nove, še močnejše demonstracije. Britanske čete v Jordanu so dobile prejšnji teden ojačanja.

Ko razpravlja o vzrokih za sedanjí vneljiv položaj v Jordanu, piše »Daily Herald«, da ni res, da bi prišlo do neredov zaradi neoglasja med arabskimi begunci in odgovornimi jordanskimi politikami, ali da bi bili neredi povzročili »komunistični agenti ali agitatorji Egipta in Saudske Arabije«, pač pa je res, da v Jordanu narašča nacionalno gibanje proti britanskemu vmešavanju v politiko države. Gibanje vodijo bančniki, trgovci, zdravniki, inženirji in učitelji ob široki podpori večine jordanskih Arabcev. Časopis piše dalje, da je Britanec Glub paša, ki nadzira jordansko vojsko, policijo in tajno službo,

10.350 delavcev bodo odpustili

New York, 23. jan. (Reuter) Kakor piše »Wallstreet Journal« bo deset avtomobilskih tovarnih družbe Chrysler v sredo odpustilo 10.350 delavcev, ker bodo tovarne skrcile proizvodnjo. S tem nameravajo doseči ravnovesje na tržišču avtomobilov. »Wallstreet Journal« piše s tem v zvezi, da je proizvodnja avtomobilov v ZDA sedaj za 10% nižja kot je bila lani.

Jugoslovanski novinarji v Sanghaju

Peking, 23. jan. (Nova Kijajska.) Delegacija jugoslov. novinarjev, ki jo vodi direktor Tanjuga Vjekoslav Prpič, je danes z vlakom odpotovala v Sanghaj. Včeraj sta jugoslov. novinarje sprejela predsednik Kijajske Mao Ce Tung in predsednik vlade Cu En Laj.

Montgomery v Beogradu

Beograd, 23. jan. (Tanjug.) Danes ob 15. uri je prispel v Beograd feldmaršal Montgomery na zasebni obisk k drž. sekretarju za narodno obrambo kapetan Ferguson, vojaški odposlanec podpolkovnik Bransby Williams in letalski ataše polkovnik Lerwell.

Na zemun. letališču je feldmaršal Montgomeryja sprejel generalni major Rade Bulat s skupino častnikov Jugoslovanske ljudske armade. Od britanske strani so bili navzoči svetnik veleposlanstva Hayman, pomorski odposlanec kapetan Ferguson, vojaški odposlanec podpolkovnik Bransby Williams in letalski ataše polkovnik Lerwell.

Kako razdeljevati skupne dohodke?

Predlogi Zvezne industrijske zbornice

Beograd, 23. jan. — V letosnjem letu je predviden spremem nekaterih novih zakonov s področja gospodarstva, ki naj pripomorejo k nadaljnji izgradnji našega gospodarskega sistema. Kakor je bilo rečeno na zadnjem zasedanju Zvezne ljudske skupščine, je treba med drugim sprejeti zakon o razdelitvi skupnih dohodkov. Ta zakon naj bi za daljšo dobo določil osnovne gospodarske instrumente in način razdelitve dobička, kar bi vsekakor pozitivno vplivalo na stabilizacijo našega gospodarstva. Čeprav je ta zakon šele v proučevanju, je vendar zvezna industrijska zbornica že dala nekatera priporočila o osnutku tega zakona. Glavne priporočila se nanašajo na gospodarske instrumente, n. pr. amortizacije, anuite in rente. Glede amor-

tizacije stoji Zvezna industrijska zbornica na stališču, da bi se smela amortizacijska sredstva uporabljati edino za obnovo iztrošenih ali pa neuporabnih osnovnih sredstev, medtem ko bi moralo iti investicijsko vzdrževanje na račun lastne cene. Tako je Zvezna industrijska zbornica poudarila svoje stališče, da je nepravilno, da se investicijsko vzdrževanje financira iz amortizacijskih sredstev. Po mnenju Zvezne industrijske zbornice ne bi bilo pravilno, če bi v sedanjih gospodarskih okoliščinah obdržali mehanizem, ki je bil upravljen v administrativni dobi. Zvezna industrijska zbornica je izrazila svoje priporočila tudi glede na dosedanj način izločanja sredstev za anuite. Po mnenju gospodarskih krogov ni pravilno, da se anuite plaču-

jejo iz sredstev za samostojno razpolaganje, ker je imelo poleg drugega tudi to negativno posledico, da je vodilo do zvišanja cen. Glede rent je bilo poudarjeno, da rente ne bi smele iti na breme lastne cene, temveč bi se morale izplačevati iz ustvarjenega dobička, preden se obdavi. Razlog za ta predlog je v dejstvu, da vodi vračunavanje rent v lastno ceno do neprestanega povečevanja obratnih sredstev za izdelek, ki so v skladiščih in ki jih ni bilo mogoče prodati ali pa so nedokonzant. Druge pripombe se nanašajo na stroške za strokovno usposabljanje delovne sile. Po načrtu zakona se izplačujejo na račun lastne cene samo nagrade vajencem in učencem industrijskih šol, medtem ko morajo iti ostali izdatki za strokovno usposabljanje delavcev iz sredstev za samostojno razpolaganje. V zbornici poudarjajo, da stroški za strokovno usposabljanje delavcev prav tako prispevajo k usposabljanju delovne sile kakor šolanje novih učencev in da je zato nujno, da nosi to breme skupnost. Zato v tem vprašanju ne bi bilo treba delati bistvenih izprememb in bi ne bilo pravilno, če bi stroške za strokovno izpopolnjevanje delavcev plačevali iz sredstev za samostojno razpolaganje. Zvezna industrijska zbornica stoji tudi na stališču, da bi bilo pravilno, ako bi se sredstva za premiranje jemala deloma iz dobička, ne pa samo iz plačnega sklada. Zanimiv je tudi predlog odbora za finančna vprašanja pri Zvezni industrijski zbornici glede prispevkov za stanovanjsko gradnjo. Ker zakon ne določa natančno, kateri plač. sklad naj služi kot osnova za obdavčenje, predlagajo, naj bi se kot osnova za obdavčenje vzel skupni dohodek gospodarske organizacije. I. St.

Pogajanja o avstrijski imovini na Madžarskem

Dunaj, 23. jan. (Tanjug) — Na Dunaju je danes prispela madžarska delegacija, ki jo vodi minister zunanega ministertva. Delegacija je danes pogajanja z avstrijskimi predstavniki o avstrijski imovini na Madžarskem. Glede tega vprašanja je mnogo nesoglasij med obeh delegacijama, ker Madžarska smatra, da je mogoče priznati lastninsko pravico samo tistim osebam, ki so do 1938. leta imele avstrijsko državljanstvo, medtem ko Avstrija zahteva, da se to pravico prizna vsem osebam, ki imajo danes avstrijsko državljanstvo in zahtevajo svojo imovino, ki se nahaja na Madžarskem. Hkrati avstrijska vlada vodi razgovore tudi s Češkoslovaško v zvezi z dodelitvijo termina za pogajanja o istem vprašanju. Smatrajo, da se bodo avstrijsko-češkoslovaška pogajanja začela sredi marca v Pragi.

Sekretariat Balkanske zveze začel z delom

Atene, 23. jan. (Tanjug) Danes je prispel iz Ankare v Atene Ljubko Hrnjak, šef biroja stalnega sekretariata Balkanske zveze. V kratek se bo namreč preselil v Atene stalni sekretariat Balkanske zveze, ki bo imel letos svoj sedež v tem mestu. Ostalo osebje stalnega sekretariata bo prispelo v Atene 31. januarja, nakaer se bo takoj začelo redno delo stalnega sekretariata.

Umetniki iz Bosne so razstavljali na Dunaju

Dunaj, 23. jan. (Tanjug) Na Dunaju je bila desettednevna razstava likovnih umetnikov Bosne in Hercegovine. V prostorih avstrijske državne tiskarne so razstavljali slikar. Radenko Mišević, Boško Risimović, Milan Mitrović, Franjo Likar, Marja Mikulić in kipar Marijan Kocković. Dunajsko občinstvo je pokazalo veliko zanimanje za razstavo. Dunajska moderna galerja je odkupila štiri dela, dunajska občina enega, več del pa nekatera področja. Tudi kritika je ugodno ocenila razstavo.

Ob robu

Partija šaha

Pogajanja med Sovjetsko zvezo in Japonsko za sklenitev miru, ki so se začela meseca junija lani, prekinila meseca septembra in nadaljevala prejšnji teden, so precej podobna partiji šaha. Ne eni ne drugi strani se menda nikamor ne mudi in, če so Rusi najboljši šahisti na svetu, so Japonci prav tako dobri diplomati. Vzrok za tako dolga pogajanja bi utegnili najti v nedavni izjavi japonskega zunanjega ministra Sigemicuja, da bi morali biti odnosi med obema državama vzpostavljeni na temelju obojestranskega priznanja odnosov, ki jih vsaka stran ima do tretjih držav. Zato je položaj tem bolj zapleten.

Glavna vprašanja, o katerih sta se in se bosta pogajali Sovjetska zveza in Japonska, so: izpustitev japonskih vojnih ujetnikov, vrnitev dveh otokov, brisanje reparacij, zmanjšanje sovjetskih teritorialnih vod, predvsem v Severnem Pacifiku, sovjetska podpora za sprejem Japonske v OZN ter vrnitev južnega dela otoka Sahalina in Kurilov. Zadnja zahteva je največja.

Kar zadeva vojne ujetnike, je Sovjetska zveza izjavila, da jih bo avtomatično izpustila po sklenitvi mirovne pogodbe. Morebitno vrnitev nekaterih otokov pa bo najbrž navezala na Okinavo in Boninske otoke, ki jih imajo za sedene Američani. Ti pa v doglednem času Okinavo prav gotovo ne bodo vrnili Japoncem, ker je to ena izmed njihovih najbolj dragocenih strateških baz na Pacifiku.

Japonci zdaj še bolj potrebujejo podporo Sovjetske zveze v OZN, posebno po zadnjem glasovanju za sprejem novih članic, ko je Japonska z Zunanjo Mongolijo vred ostala zunaj. Tukaj se bo verjetno postavila zahteva po povečani trgovini s Pekingom. Vnapredna pogajanja med veleposlanikom ZDA in LR Kitajske v Zenevi se bodo — če se že niso — prav gotovo dotaknili tudi tega vprašanja.

Tako Japonska igra kar dve partiji šaha hkrati: s Sovjetsko zvezo in ZDA. In ker sta oba nasprotnika tako močna, lahko trdimo, da je to že prava simultanka.

B. Pahor

Izigravanje?

Več kot leto dni je minilo, odkar se je italijanska vlada s podpisom Londonskega sporazuma zavezala, da bo izdala potrebne zakonite predpise za ureditev slovenskega šolstva v skladu z določbami posebnega statuta. Vendar ves ta čas niso izdali nobenega ukrepa v prid slovenskim šolam, ki bi imel formalno zakonsko veljavo. Pač pa je lani jeseni vladni generalni komisar Palamara objavil, da bodo dobile slovenske šole svoj pravi status še pred začetkom novega šolskega leta. In ko objava ni bila izpolnjena, se je pozneje zvedelo, da je osnutek zakona za slovenske šole že pripravljen, prosvetni minister Rossi pa je med drugimi izjavil, da morajo slovenske šole izpolniti delikatno in važno funkcijo v medsebojnem spoznavanju obeh sosednjih narodov. Vse to je vzbujalo upanje, da se je vprašanje premaknilo z mrtve točke in bo tudi zadovoljivo rešeno po ustavnih in demokratičnih načelih in skladu z željami in potrebami Slovencev v Italiji. Nerazumljivo je bilo le to, da niso povabili k sodelovanju predstavnikov Slovencev, četudi so se sami ponudili in da so osnutek zaklenili v predal.

Pred kratkim pa se je zvedelo, da so baje v osnutku zakona, ki ga še vedno držijo v tajnosti, take določbe, ki so v nasprotju s demokratičnimi in pravičnimi rešitvijo tega vprašanja in duhom Londonskega sporazuma. Med drugim naj bi osnutek zakona določal posebno prošnjo, na osnovi katere naj bi mešana komisija odločala o upravičenosti vpisa v slovensko šolo. Poleg tega naj bi imeli pravico vpisa v slovensko šolo samo otroci jugoslovanske etnične skupine z italijanskim državljanstvom.

Uzakonitev takega predloca bi nedvomno dala lokalnim nacionalističnim krogom v rove orožje, s katerim bi lahko postopoma dušili slovensko šolstvo. Dosljedni takih določb ne vsebuje noben zakon za manjšinske šole v Italiji. Pričakujemo, da bo g. minister Rossi razumel zaskrbljenost Slovencev v Italiji ter upošteval njihovo dobro voljo za sodelovanje, da se najde demokratična in pravična rešitev tega vprašanja.

R. Lenardi

ZACELA SE JE PREDVOLILNA TEKMA

»Dullesova epizoda«

(Od stalnega dopisnika »Politike« in »Slovenskega poročevalca«)

New York, 23. jan. Celo tujec, ki je komaj stopil na ameriška tla, bo te dni lahko opazil, da valovanje predvolilnih strasti in polemik vedno močneje zajema politično miselnost in aktivnost ljudi v tej deželi. Ze zaradi same logike mešanske politike ta plima čustvenih zagovorov in re-toričnih prepričev ne dovoljuje racionalnega, nepristranskega razsojanja in delovanja.

Zato ni prav nič nenavadnega, če v takem tekmovalstvu zaslužijo ali napake ene ali druge strani včasih »dobe krila« in v besedah strankarskih veljavok dosežejo obseg, ki je v nasprotju z njihovo naravno pomembnostjo. Po mnenju nekaterih je tak tudi primer z nedavno Dullesovo oceno washingtonske zunanje politike in njegovo tezo o »umetnosti in diplomaciji«, ki naj bi po njegovem mnenju omogočala sprehajanje po najtanjši vrvi, ker je svet n. pr. iz Dullesovega intervjuja »Lif« privrkat slišal, da so ZDA v bližnji preteklosti trikrat prišle na »rob vojne« in vendar ne padle v ta nevaren prepad.

Reakcija domačega občinstva na to izjavo šefa ameriške diplomacije je bila v prvem trenutku vzdržana in negotova, kakor je tudi do podobnih predvolilnih zagovorov ostalih veter-narnih ameriške politike. Zato pa so z drugih kontinentov in celo od najbližjih zaveznikov naglo prišle tako srdite zamere, ki so privedle del najresnejših analitikov svetovne politike do zaključka, da je »nadarjeni pravnik« tokrat napravil zelo nespretno potezo in pripeljal samega sebe na rob nezaželenega političnega diskreditiranja.

Toda morda je v tem, ker je Amerika v najbolj kočljivih trenutkih znala srečno vskladiti svojo materialno moč in ponos z dinamičnimi stremeljami moderne dobe in željami ostalega sveta, bistveni del pojasnila za uspehe in popularnost dosedanjega Eisenhowerjeve koncepcije o svetovnih zadevah. Z drugimi besedami, ker je budno poslušala glas svetovnega mnenja in na njega razumno reagirala. V želji, da bi pokazali, da ta načini občutljivosti in opreznosti tukaj ni ugasnil, navajajo boljše poznavalci ameriške politike kot dokaz nekaj novih momentov v prepričanju okrog Dullesove izjave v zadnjih 4 dneh. Najprej Dullesove osebnosti, četudi zadržane in neprecizne »korekture« teksta in tolmačenja njegovih ocen po-vojnne zunanje politike Washing-тона.

Važnejše od tega je, kar je popolnoma razumljivo, to, da je tudi Eisenhower smatral za potrebno intervenirati. Se važnejše — način, kako je to izpeljal, kajti čeprav je Eisenhower iz razumljivih vzrokov z zbranimi besedami stopil v obrambo Dullesa, se je še isti trenutek med poslušalci razširil vtis, da se popularni predsednik bolj trudi

zaščititi razmajano popularnost svojega strankarskega kolega in sodelavca, na katerega so demokraciji — izkoriščujoč ugoden trenutek — prav tedaj navalili, kakor pa, da bi brez rezerve blagoslovil Dullesove teze v pretekli in bodoči politiki State departmenta.

Ali je Dulles s svojim nedavnim tolmačenjem ameriške zunanje politike pametno startal v predvolilni polemiki, po novem letu — to bodo morda šele v jeseni pokazali volilni rezultati. Za sedaj ni jasno, če je on s tem zgodaj izstreljenim strelnim zadet ali zgrešil strateški cilj republikancev. Očitno pa je, da bo »Dullesova epizoda« še nekaj časa segrevala tako predvolilne govornike kakor občinstvo v Ameriki, v ostalem svetu pa verjetno okrepila radovednost za vestno proučevanje vpliva ameriških predsedniških volitev na ameriško zunanjo politiko in obratno.

Medtem pa se polemika nadaljuje. Predsednik Eisenhower osebno je vzpodbudil republi-

kanski stranki mehanizem k novemu razmahu začetnih bitk za osvajanje predvolilnih položajev. To je bil njegov prvi nastop pred širokim občinstvom po septembrskem srčnem napadu, po katerem se ni popolnoma okrevail.

Toda on še pred dvema dnevo-ma ni mogel odgovoriti na vprašanje, ki mu ga v tem trenutku postavlja gotovo vsak politično radoveden Američan — če bo ponovno kandidiral? Pono-vil je staro opravčilo — iz-jasnili se bo, čimprej bo mogel, vendar šele tedaj, ko bo s seboj in svojimi najbližjimi prijatelji in sodelavci podrobneje proučil, če mu stopnja doseže-nega okrevanja po srčni bolezni to dopušta. Eisenhower se je ob tej priložnosti izgovoril tudi debati okrog Dullesove izjave. Vendar pa se drugi ugledni govorniki niso.

Predsednik Nixon in nekaj drugih republikanskih senatorjev je še enkrat priskočilo na pomoč Dullesu ter ostro grajalo demokrate, ker so obsodili šefa washingtonske diplomacije in zahtevali, da ga predsednik Eisenhower javno okara ali celo zamenja. Voditelj demokratske večine v senatu Georges je pono-vno z ostrimi besedami napadel Dullesa in njegovo zunanjo politiko.

Namesto pričakovane agrarne in drugih področij notranje po-litike je sedaj zunanja politika glavno področje zgodnjih predvolilnih tekmovalj. Kdo bo iz te runde prišel z več točkami, se bo šele videlo. Do ušes direktno zainteresiranih pa medtem prihaja — včasih tudi z republikanske strani — zanimivo opozorilo: Morda vseeno ni pametno, da se šefu zunanje po-litike omogoča, da se spušča v »dopuščenega pretiravanja«, ki so po nepisanih pravilih uvedena v predvolilno politično igro.

M. Radošič

De Nicola predsednik ustavnega sodišča

Rim, 23. jan. (AFP) Bivši pred-sednik italijanske republike Enrico de Nicola je bil danes sogla-sno izvoljen za predsednika itali-

Enrico De Nicola

jan. ustavnega sodišča. Pred izvolitvijo je 15 sodnikov tega sodišča na današnji prvi seji predložilo polnomočja v overov-ljenju.

Petrolej v Sahari

Pariz, 23. jan. (AFP) Fran-coska avtonomna uprava za pe-trolej je sporočila, da je druž-ba za iskanje in izkoriščanje petrolejskih virov odkrila v Sahari pomembna naftna ležiš-ča vzhodno od utrbe Elater. Za sedaj še ni mogoče prece-niti, kolikšnega gospodarskega pomena je odkritje teh petro-lejskih vrelcev, ker še niso go-tovo nadrobna raziskovanja.

Ista družba je marca 1954 od-krila ležišča nafte tudi južno od Salaha v Sahari.

Napad na Illiga

Socialistično glasilo obtožuje trgovskega ministra, da krši ustavo

Dunaj, 23. jan. (Tanjug) Glas-ilo socialistične stranke Avstrij-e je napadlo trgovskega mi-nistra dr. Illiga, katerega ob-tožuje, da s svojimi sklepi in predpisi krši ustavo. On je nam-reč odredil, naj se »zakon o razdelitvi surovine« izvaja tudi pri uvozu nekaterih artiklov, za katere v Avstriji ne veljajo nobene uvozne omejitve. Fi-nančni minister Kamitz, ki je tudi član avstrijske ljudske stranke kakor Illig je zaradi tega izdal ukaz carinskim or-ganom, naj se ne ozirajo na predpise, ki jih izdaja trgovin-ski minister. Socialistično gla-silo trdi, da minister Illig dela to proti mišljenju lastnih stro-kovnikov in trgovinskem mi-nistrstvu in obtožuje Illiga, da brez zakonske osnove odstopa pokrajina pravice, ki pripadajo zvezni vladi. Pri tem mislijo na odstopitev pravic za razsko-panje in izkoriščanje nafte in

zemeljskega plina neki akcijski družbi v spodnji Avstriji.

Socialistično glasilo zahteva naj kancelar Raab, če se ne strinja s postopki dr. Illiga pred-laga predsedniku republike, da ga odstavi.

Vdaja burmanskih upornikov

Rangun, 23. jan. (AP) - Po štiritletnem življenju v džung-lah Južne Burme se je sinoči predal burmanskim oblastem vodja upornikov in voditelj organizacije narodnih prostovoljcev Bo Garmani. Skupaj z njimi se je vdal tudi 90 nje-govih pristavež. Bo Garna-niju so objavili, da ga ne bodo postavili pred sodišče in da bo lahko sodeloval na volitvah.

Zahodnonemško oboroževanje

Passau, 23. jan. (AFP) Zahodnonemški minister za finance Friez Schäfer je povedal, da Zahodna Nemčija ne bo mogla sama izdelati potrebščin za ponovno oborožitev, ker njena industrija že sedaj dela s 97 % zmogljivosti. Na seznamu bavarske sekcije kr-šćansko-demokratske stranke je Schäfer dejal, da bo morala Zahodna Nemčija sproščati narodi-či pri evropskih članicah Atlan-tske pakta orožja in raznih pot-rebščin za okoli 2,5 milijarde mark. Zahodna Nemčija ima do-volj deviznih sredstev, da bo la-hko plačala vsa ta naročila.

Delovski svet podjetja tehnične trgovine »KOVINOTEHN« - Celje - Mariborska c. 13 razpisuje delovno mesto

SEKRETARJA PODJETJA

POGOJI:

1. Absolvirana pravna fakulteta s 3-letno prakso v go-spodarstvu.
2. Pôpolna srednja šola z 10 let prakse v gospodarstvu. Istokasno sprejme

ŠTIRI VELEZVARNJE

V poštev pridejo mlajše moči, ki imajo veselje za delo in razvoj v tej stroki ter večletno prakso. Plača po tarifnem pravilniku podjetja.

Kandidati naj pošljejo svoje pismene ponudbe na upravo podjetja.

— Pravijo, da te vino sem pa tja okrepil, toda če ga mečaj, te hitro položi

Bo Harding odstopil?

V Londonu se širijo govornice o nesoglasjih med Edenom in gu-vernerjem Cipra Hardingom zaradi stališč do ciprskega vprašanja — Pošiljanje britanskih okrepitev na Ciper je neugodno vplivalo na razgovore z Makariosom

LONDON, 23. januarja (Tan jug). — Bivanje guvernerja Ci-pra sira Johna Hardinga v Londonu je še vedno predmet šte-vilnih komentarjev in ugibanj v londonskem tisku. Sir John Harding je prisel v London pred petimi dnevi in bi se mo-ral čez nekaj dni vrniti na Ciper. Po uradnih obvestilih je bil namen njegove poti v Lond on posvetovanje s premierom Edenom, preden bi ta odpotoval v Washington na razgovore s predsednikom Eisenhowerjem. Harding se je doslej trikrat se-stal s premierom Edenom, razgovarjal pa se je tudi z zuna-rijnim ministrom Selwynom Lloydom, ministrom za kolonije Lennox-Boydcom in ministrom za narodno obrambo Monck-tonom.

Toda londonsko časopisje na različne načine tolmači prihod guvernerja Hardinga. Današnji »Daily Telegraph« piše, da je Harding prisel v London, da bi se posvetoval z vlado o poli-tiki, ki bi jo bilo treba voditi, če se bodo sedanji razgovori med njim in nekškom Makariosom izjavili. Časopis meni,

da ne bi smeli izključevati mož-nosti, da utegne priti do preki-nitve razgovorov. Razlike v gledanju na obeh straneh so še vedno velike in obe strani se več ali manj trdno drže svojih dosedanjih stališč.

Londonska vlada še zmerom odločno poudarja, da mora Ve-lika Britanija obdržati nadzor-stvo nad Ciprom, ki je njena zelo pomembna baza za izvaja-nje celotne britanske politike na Srednjem vzhodu. »Daily Telegraph« poudarja, da je Har-ding dobil od vlade zagotovila, da ga bo podprla pri katerem koli koraku, ki ga bo on po svojem preudarku storil, da bi bil kos položaju na otoku.

Kakor pišeta »Daily Express« in »Daily Sketch«, je videti, da je prišel, med premierom Ede-nom in Hardingom do nesogla-sij o nekaterih vprašanjih gle-de Cipra. »Daily Express« piše, da je Harding vztrajno zahte-

val od britanske vlade, naj do-loči čas, ko bodo Ciprčani la-hko izvolili svojega lastnega gu-vernerja, ter ča, ko bo dobilo prebivalstvo pravico do samo-odločbe. »Daily Sketch« pa pri-pominja, da so se v parlamen-tarnih krogih razširili glasovi, da je guverner Harding pred odstopom in da je bil to glavni namen njegove poti v London. List tudi trdi, da je guverner odkrito izrazil nezadovoljstvo

Fieldmaršal John Harding

spricho precejšnjih britanskih okrepitev, ki so jih poslali na Ciper. Morda je pošiljanje okre-pitev neugodno vplivalo na raz-govore z metropolitom Makari-osom, ki potekajo v zelo občut-ljivem ozračju — piše časopis. Hkrati pa poudarja, da bo vla-da spricho sedanjega kritičnega položaja na Cipru skušala pre-govoriti Hardinga, naj ostane na svojem položaju.

Po obvestilih iz zanesljivih virov Harding trenutno še ne misli odstopiti. Računajo, da bo nocoj med televizijskim inter-vjujem demantiral glasove o tem, da namerava odstopiti s položaja ciprskega guvernerja. Obenem pa so sporočili, da bo do še danes poslani na Ciper z avioni nove vojske, da bi okre-pili tamkajšnje posadko.

TELEGRAMI

STUTTGART. V Stuttgartu so nastale protestne demonstracije proti oboroževanju in obvezni vojaški službi. Več sto članov gi-banja socialno demokratske mladine je korakalo po ulicah, vzklikajoč protivojnaska gesla. Med ljudi so delili pošne dopis-nice, ki so jih bili poslali po-slanici Bundestaga in v katerih jih pozivajo, naj glasujejo proti pripravljani vojaškimi zakonom.

WASHINGTON. Ameriški mi-nister za finance Humphrey je nastopil v obrambo Eisenhower-jeve vlade proti obtožbam, ki jih je izrekel pred kratkim v časopis-u »Saturday Evening Post« ge-neral Ridgway, trdeč, da je vla-ma iz varčevanja skrlila vojske-ske sile do nevarnega obsega. Hump-rey je izjavil, da morajo biti ZDA vojsko močne, da bi mo-ralo prav tako imeti zdravo go-spodarstvo.

DELHI. Maršal britanskega letalstva Dermot Boyle je danes prisel v New Delhi, kjer bo gost podmaršala indijskega letalstva Mokerdžija.

DUNAJ. Dve vojaški letali, ki sta priletela iz Madžarske, sta strogovjavili v pismenih nad ob-veznim krajem Fammhagen v Avstriji. Rečilo se je samo pilot-ona letala — sovjetski častnik, ki je skočil s padalom. Le-ta je poveljal, da je trell z neznanim letalom, letecim nad madžarskim ozemljem.

NAJVASA (Kenija). V opera-cijah britanskih čet proti pripad-nikom organizacije Mau-Mau, je bilo ubitih 69 in ujetih 22 upornikov.

nesreči v predmestju Los Ange-losa se je ubilo 67 ljudi. Iztržili se je motorni vlak za San Diego.

LONDON. Na vojaškem letališ-ču v Blackbushe vkrcavalo ba-taljon lahke nebotke za Ciper.

LOS ANGELOS. V železniski WILLIAMSON. — Davi se je iz-tržil potniški vlak na progi Nor-folk-Cincinnati. Ubil je vlako-vodja, ranjenih pa 49 potnikov.

PARIZ. — Izvršni odbor sovjets-kega Rdečega križa in Rdečega pomeseča je sporočil, da je pri-pravljen razpravljati o vrnitvi voljnih ujetnikov iz Afričije in Lorene, ki so še v ZSSR.

PEKING. — Kitajska vlada je imenovala podpredsednika nacio-nalnega obrambnega sveta marša-la Jung Cena za kitajskega dele-gata na sestanku političnega po-svetovalnega odbora varstvskega pakta. Sestanek bo v Pragi 27. ja-nuarja.

PEKING. — Stalni odbor nacio-nalnega kongresa kitajskega na-roda je ratificiral pogodbo o pri-jateljstvu in sodelovanju med LR Kitajske in Vzhodno Nemčijo.

WASHINGTON. — Ameriško lovsko letalo tipa »Macdonald F-101« je doseglo hitrost 1620 km na uro.

Dulles bo obiskal Azijo

Diakarta, 23. jan. (AP). Za-stopnik oddelka za tisk indone-zijskega ministristva za zunanje zadeve je izjavil, da bo ameri-ški minister za zunanje zadeve John Foster Dulles 12. marca prisel v Diakarto. Po enodnevnem obisku bo odpotoval na Ja-pansko in v Južno Korejo.

Indonezijski nevtralni časopis »Times of Indonesia« piše, da bo »Dullesov obisk v Indoneziji poslabšal že tako težak položaj vlade Burmanudina Harahappa.

»SILVA« - Gozdno in lesno gospodarstvo AGV fa-kultete, Ljubljana, Farmova 37 - III. trakt, sprejme

gozdnega inženirja

za upravo podjetja za vodenje 311. in 313. panoge. - Začelena praksa;

visokokvalific. strojnega mizarja

— galanterista z večletno prakso. — Nastop službe takoj. Plača po dogovoru. Pismene ponudbe pošljite na gornji naslov ali pa se osebno zglasite.

Preden je Pankov objavil usta novitev vzhodnonemške vojske so množično organizacije v Vzhodni Nemčiji vodile široko kampanjo za ustanovitev vojske. Po tisku in radiu so pozivali k manifestacijam. Na sliki: Oborožena mlada dina in delavci raznih vzhodnonem-skih podjetij s transparenti mahavejajo ustanovitev vojske

301 dom in družino

ŽENE SODELUJEJO V ORGANIZACIJI RK

V organizaciji Rdečega križa, ki ima okrog 170 odraslih članov in okrog 140.000 podmladka, dela tudi veliko število žensk a tudi deklet, ki imajo za

seboj že številne zdravstvene prosvetne tečaje. V teh tečajih so si pridobile že precej izkušnje, tako da so postale odgovorne tudi v odgovornejših odborih in njihovih komisijah. Žene imajo mnogo možnosti za delo, v najrazličnejših področjih delovanja Rdečega križa. Tako lahko mnogo pomagajo pri neugodah ali elementarnih nesrečah, v boju proti tuberkulozi in alkoholizmu; njihov predlogi so važni pri uvedbi malih asanacij, organiziranju prostovoljnih krvodajalcev, in podobno. Razen naloge na teh področjih pomenijo vsakodnevni stik z življenjem in težavnimi delovnega človeka ter njegove družine, ki jih pa ravno žene lahko najbolj razumejo.

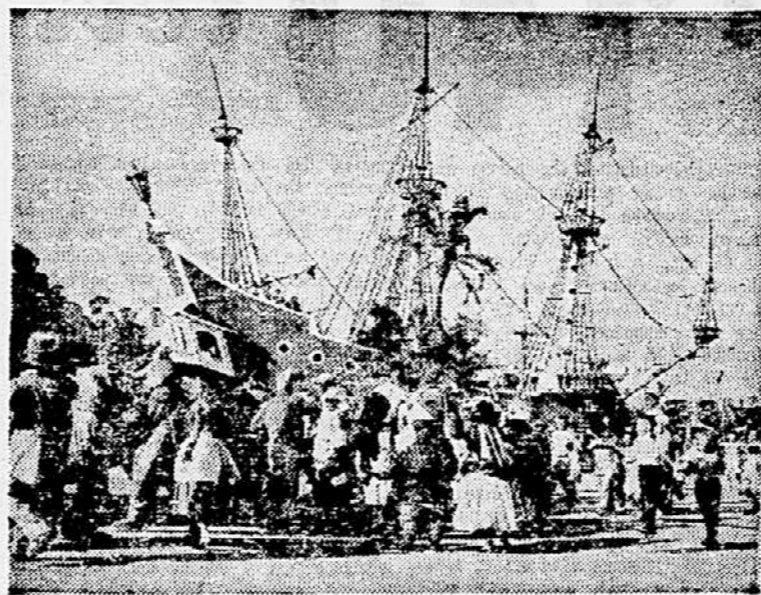
V zdravstveno prosvetnih tečajih, ki jih je bilo doslej že precej po vsej Sloveniji, so se dekleta seznanjala, kako je treba pomagati nosečim ženskam in porodnicam, zlasti pri težkih kmečkih in gospodinskih delih, kakšna naj bo pomoč tuberkuloznim bolnikom pri zopositvi in družini, da ponovno ne oboli, ali da se ne okužijo otroci. Tudi o urejevanju vodnjakov, kapnic, grez-

nic, stranišč in gnojišč so dekleta na teh tečajih marsikaj slišala in mnoga od njih tudi prenesla ta izkušnja v svojo vas.

Rdeči križ skuša dajati osnovno zdravstveno vzgojo tudi čim širšemu krogu tistih državljanov, ki sodelujejo kjer koli v družbenem upravljanju, ali v organizacijah ter društvi s podobnimi nalogami. Z boljšim povezovanjem zdravstvene službe in vprašanji, ki so z njo v tesni zvezi, se bodo odpirale vedno večje možnosti sodelovanja državljanov in zdravstvenih strokovnjakov, s tem pa tudi čim izdatnejša pomoč družbe uradni zdravstveni službi.

V deželi pravljic

Maldo in staro se spominja junakov Disneyevih pravljic. Po vsem svetu so razveseljevale otroke. Toda, skrivnostni palčki, medvedki, levi in vsa pisana pravljica dežela tega največje-

Piratska ladja

ga prijatelja otrok, kakor so nekoč imenovali Walta Disneya, niso več sanje. Postale so resničnost. Walt Disney sam jo je uredil. V Anaheimu v Kaliforniji, karkih 50 kilometrov jugozahodno od Hollywooda je zgradil otrokom največji zabavni park sveta. Stal ga je 17 milijonov dolarjev. Celo leto je delalo na tisoče delavcev, da so zgradili štiri pokrajine, trgovine z izložbami, okrepčevalnice, upravna poslopja itd. Zgradili so garaže in prostor, kjer lahko parkira 15 tisoč avtomobilov. In tu so zgradili pravi otroški raj. Pravilčno Disneyevo deželo, ki ima 5 milijonov prebivalcev. Toliko namreč pričakujejo v njej obiskovalcev na leto. V tej deželi se vozijo otroci v indijanski čolnih po afriški džungli mimo krokodilov z odprtimi žreli. Pošne kočije odpravljajo puščave severne Amerike, ki jih napadajo Indijanci. Otroci lahko gledajo razburilne prizore iz pravljic, v katerih nastopajo lepe princeze in junaki princji, ki se bore z velikimi zmaji. Če stopi človek na glavno ulico te dežele, zagleda pred seboj značilnosti ameriškega mesta iz leta 1890. Pelje se lahko z vozom, v katerega so vpreženi konji. Večina poslopj je zgrajenih v naravni velikosti. Tu so številne delavnice, kovačnice, kjer kovači pokujejo ponjile in drugo. Za mir in red skrbi šerif z revolverjem za pasom.

Nadalje so tu prava lovišča. Lahko streljati na bivolce, medvede ali leve v naravni velikosti. So kot živi, le da so iz gumija, a poganjajo jih električni motorji. Tu lahko otroci in odrasli jahajo in streljajo, kot da bi jih zanesla pot na resnični divji zahod. Papige vresko in letijo po tropskih drevesih. V številnih bazenih plavajo eksozične ribe. Obiskovalci lahko vidi pokrajino iz Mehike, obeh Amerik, Afrike, Azije in Avstralije. Če pa slučajno prekoraj na tej svoji poti ekvator, ga po tradicionalni vožnji z ladjo krsti sam bog morja Neptun. Tudi Snežuljico in 7 skratov v naravni velikosti lahko vidi obiskovalci, pa

POSKUSIMO TUDI ME TAKO

Mlada gospodinja Kovačeva nikakor ni izšla do konca meseca z možem, je še kar šlo, potem pa si je do konca meseca belila glavo, koliko dni je še do prvega. In zato je bilo tudi družinsko sožitje proti koncu meseca vedno omajano. Mož se je upravičeno jezil: »Saj veš, koliko zasluži in s kolikimi denarjem razpolagaš. Uredi si tako, da boš izhajala s tem denarjem do konca meseca! Ona se je jezila nad nerazumevanjem moža, nad nemogočimi cenami, dalje na otroke, ki toliko stanejo in še na nešteto drugih vzrokov, ki so sicer resnični povod, da se težko živi, vendar se jih da prebroditi. Jurček in Mihač pa vseeno ni mogla nikdar odrediti želje, da jima ne bi kupila lizike ali kaj drugega. In vsak opravek v mestu jo je kar precej stal.

»Saj morata imeti tudi otroka svoje veselje in grdo bi bilo, če bi jima odrekla te majhne želje, ki ne stanejo več kot par kovačev, se je tolažila v trenutkih, ko se je že suša kazala

in denarčič. Pri nakupovanju je redkokdaj gledala na ceno in blago, čeprav je že sama večkrat opazila, da so cene pri različnih podjetjih zelo različne. Tudi ni pazila na to, da bi kupila res potrebne stvari, ampak ji je mnogokrat zašla v nakupovalno torbico stvar, ki bi jo prav lahko pogrešila. Vedno je rada kupovala prvo sadje in prvo zelenjavo, ki je prišlo na trg in se takrat ni ozirala na zelenjavo, ki je bila takrat že po nizkih cenah. Tudi pregovora »krpa grad drži« se ni držala in škoda se ji je zdelo sukanka in časa, da bi otrokom zakrpalja žabice in perilo, ampak je rajši kupila novo.

Večne skrbi, ki so jo trle zaradi pomanjkanja denarja, so ji vsilile misli, da bi se le dalo mogoče stvar drugače rešiti. Pa se je kar odločila. Zatrdo je sklenila, da bo štedila. Za prvi mes : štednje je opazila sicer majhno razliko, ki pa se je stopnjevala z meseci.

10 pravil, kako se jo treba vesti pri mizi

1. K jedi prihajamo vedno, če le mogoče, ob določenih urah in v enakih obleki in z umiranimi rokami.
2. Mlajši smejo sedeti šele tedaj, ko so sedeli stariši.
3. Kadar sedamo in vstajamo, ne smemo ropotati s stolom.
4. Ko jemo, ne smemo srkati, niti stegati in ropotati z žlico po krožniku.
5. Za mizo sedimo pokonci, ne pa sklonjeni.
6. Mlajši člani omizja potakajo, da začno jesti starejši in šele nato oni sami.
7. Kadar jemo, naj podiva levo ob levi strani krožnika, v usta nosimo samo z desnico.
8. Kadar nesemo žlico ali vilice k ustom, moramo dvigniti vso roko, ne pa le nosilno k ustom.
9. S svojimi nožem ali vilicami ne smemo segati v posodo, v kateri je še nerazdeljena jed.
10. Kadar moraš zaku skrbet, da je posoda potrebna jedini pribor.
11. Če smo kam povabljeni, moramo ostati za mizo do konca, če pa kdo od gostov prej odide, se mora opravičiti gospodinj.

N. S. Ljubljana: Iz popisa vaših težav in načina življenja je razvidno, da gre pri vas za bolezniške spremembe v dihalnih poteh, ki so pogoste in karakteristične za močne kadilce. V silko teh motenj spadajo kronično vnetje žrela, oteženo dihanje, bolečine v prsih, krči v osehju in nagibenost k pogostim infekcijam dihalnih poti. Druge pogoste motnje, ki nastajajo pri močnih kadilcih so posledica izžube asarbinske kisline v organizmu, ki nastaja pod vplivom kajenja tobaka. Zaradi

pomanjkanja te kisline so prizadeti celokupni organski sistemi kadilca. Med kvarno posledice tega kajenja bolezni srca in ožilja, obolenja želodca in ostalih prebavnih, razne okvare na levcih, jetrih, motnje v delovanju žlez notranjice, motnje v delovanju mišičevja, znižanje spolne odpornosti organizma napram okužbam, posebno napram tuberkulozi. Mnogo znanstvenikov trdi, da čezmerno kajenje tobaka vpliva tudi na delo možganov in da označuje kadilca z gotovimi karakterističnimi potezami.

V svetu se mnogo razpravlja o zvezi rakavih obolenj na pljučih s kajenjem. Najnovejše statistike poročajo, da oboli vsak 22. nekadilca na raku dihalnih cevi, od močnih kadilcev vsak 8. od srednjih kadilcev pa vsak 18. Uspešno zdravljenje prej omenjenih motenj obstoja samo v tem, da popolnoma opustimo kajenje. Seveda je potrebno za to precej močne volje, poskati pa je treba tudi pravi čas za opustitev kajenja, na pr. v rekonvalescentni dobi, v dobi dopustov ali po kakem močnejšem ekscesu. Potrebno je tudi obrniti pozornost kadilca v kako drugo nesškodljivo strast.

Od kemičnih sredstev za odvajanje kajenja se uporabljajo bakreni sulfat in srebrov nitrat. V inozemstvu uporabljajo v te svrhe žvečlino gumol, ki vsebuje srebrov nitrat, mentol in evkaliptus. Ne smemo na tega sredstva uporabljati delj časa, ker se je bad raznih okvar zaradi zastrupljenja s srebrom nitratom. dr. D. R.

V aluminijaste posode ne smemo devali vsake jedi. Kava in čaj izgubita barvo, sneg se dela v njej slabo in posivi. Če uporabljamo aluminijaste posode večkrat za krompir, nam počasi počrni.

Kadar kuhate jajca, ki so bila vložena v apnu, morate napraviti na ožjem vrhu jajca z iglo drobno luknjico. S tem bo dosegla, da jajca med kuhanjem ne bodo popokala in iztekala.

Prehlajeni smo

Pozimi nas kaj pogosto muči prehlad. Čeprav je ta zelo redko vzrok smrti, povzroča lahko resne komplikacije, ki lahko vodijo do smrti. Infekcije respiracijskega trakta pa so vzrok večjim izostankom iz šol in služb kot so vse ostale bolezni skupaj.

Povzročitelj prehlada je virus, povzročitelj komplikacij pa so običajno bakterije. Zato je odvisno od jakosti sekundarnih bakterijskih napadalcev in seveda od odpornosti napadnega organizma. Navadno običajni prehlad hitro spoznamo. Zmoti nas lahko to, da tudi nekateri druge bolezni — ošpice, oslovski kašelj, škrlatinica in davica začnejo z znaki navadnega prehlada in jih zno s tem kaj lahko zamenujemo, diler se ne pojavijo tipični znaki posebnih bolezni.

Poznamo nekatere faktorje, ki pripomorejo virusom k povzročitvi prehlada, to so ohladitev, sprememba vremena, pomanjkanje spanja, fizična utrujenost, skrbi, dražični plini in prah, čezmerno uživanje pijače, prehrabene nepravilnosti, alergije in fizični ekscesi. Vsi ti faktorji namreč znajo odpranost organizma.

Moderen način življenja zelo pripomore k množičnim prehladom. Srisnjeni smo skupaj v avtobusih in tramvajih, precej tudi v službah, kjer khamo in kajlamo drug drugemu v obraz.

V naših redko potezanemo mejo med prehladom samim in komplikacijami, izmed katerih so najpogostejše sinusitis, t.j. vnetje obnosnih in čelne votline, vnetje srednjega ušesa, vnetje mandelnic, žrela, sapnika, bronhov in pljuč.

Dr. A. M.

POSESTVO »SNEŽNIK« KOČEVSKA REKA

- sprejme v službo
- KMETIJSKEGA TEHNIKA, vojaščine prostega, z nekajletno prakso v selekciji živine in
- GRADBENEGA TEHNIKA, vojaščine prostega, z nekajletno prakso v nizkih gradnjah.
- Plača po dogovoru.
- Nastop službe možen takoj ali po dogovoru.
- Ponudbe z opisom dosedanjih delovnih mest pošljite na naslov:
- Posestvo »SNEŽNIK«, Kočevska Reka

Pri neki mladi materi jo srečam le nekaj dni po srečnem porodu. Po draknar na dan prihaja k njej, da ne bi bilo morda kaj narobe. Izrabim priliko, zato jo takoj, ko opravi svoje, povprašam po njenih doživljajih. Ker imam svinčnik v rokah, je sprva nekam nezaupna. Precej besed je potrebnih, preden se razgovori. Še prej pa moram obljubiti, da bralcem ne izdam njenega imena. Rad ji ustrezem, saj hočem s temi vrsticami prikazati le važnost in pomembnost babice v katerikoli naši vasi.

Mnogim je doslej že pomagala na svet. Kolikim ne ve, kajti med vojno so s hišo vred zgorledi zapiski. Tako okrog osemdeset pa jih je prav gotovo bilo vsako leto. Kar lepo stevilo! Marsikaj je že doživela pri svojem dosedanem delu, marsikaj veseloga, pa tudi žalostnega. Le težko mi je zaupala zgodbo o 43-letni mladi materi, ki je tudi sam v celoti skoraj ne upam napisati. Take malomarnosti in zanemarjenosti, kakor jo je opazila pri njej, človek ne vaje zlepa. Dolgo je premišljevala, kako bi dosegla svoje. Domislila si je kamiličnih kopei, ki škodovati vsekakor ne morejo, in tako je dočkala ta, že priletna žena porud res razmeroma snačno. Tudi sam poročil te žene ni bil težak, naši znaniki pa je prinesel velik ugled. Nevaj časa so kar prepestano prihajale k njej

Njena pomoč rešuje življenje

nosečnice po »recepte in nikakor niso hotele verjeti, da kaj takega presega njene sposobnosti.

Ni še dolgo od tega, ko so jo sredi najhujše zime klicali v dokaj oddaljeno hribovsko vas. Čeprav je pokrivala naravo krog 60 cm debela in pravkar zapadla snežna odeja, se je napotila na pot. Le težko je premagovala visoki sneg in zato vsa zmudena prispela na cilj. Ob pregledu dočete matere se je zgrozila. Hitro je namreč spoznala, da otroka ne bo mogoče rešiti, v veliki nevarnosti pa je bilo tudi življenje matere. Kaj sedaj? Vedela je, da je edini zdravnik, ki ga je takrat zmogel okraj, ležal humo bolan v postelji. Kljub temu je na hitro napisala na listek nekaj latinskih besed in ga poslala k zdravniku. Vedela je, da ne bo prišel, toda storila je svojo dolžnost. Zdravnik ji je isti listek vrnil in pripisal nanj:

»Kar smelo in mirno kri! Toda sel je prišel s vzpodbudnimi vrsticami prepreno. Vse silo, znanje in izkušnje je vložila v svoje delo in tako rešila mlado mater skoraj gotove smrti.

To je bil najhujši primer v njenem dosedanem delu.

Kmalu po osvoboditvi je rodila mati revne kmečke družine dvojčka. Leto dni pozneje se je družina spet pomnožila za novega člana, komaj je minilo leto, ko je mati ponovno povila dvojčka. Pri hiši ni bilo potrebne opreme za dojenčka, mati najosnovnejši živil. Ki: o: jih bila

Babica z novorojenčkom

mlada mati nujno potrebna Babica ni pomišljala. Že naslednji dan se je vrnila k hiši

s svojim sladkorjem, čeprav ga sama ni imela dovolj, in krajevnem ljudskem odboru pa je posredovala, da so mladi ženi preskrbeli vsaj najpotrebnejše.

Takih in slinih zgodbic bi lahko navedel še več.

S pomočjo babice se je družina srečno pomnožila za novega člana. Bil je že osmi otrok pri hiši. Kljub revščini je bila mati vsa srečna in vesela otroka, njegovi bratje in sestrice pa ne, saj so kar nepretrgoma sovražno pogledovali babico. Ko je ta opravila vse svoje dolžnosti, je odšla. Ni bila še za lučaj oddaljena od samotne hiše med hribi, ko je padel pred njo kamen. »Otroci se igrajo,« si je mislila in nadaljevala pot. Komaj je stopila nekaj korakov, že je padel v njeno bližino drugi kamen, kmalu zatem pa je priletel tretji v hrbet. To je bilo že preveč, zato se je ustavila in pogledala okrog sebe. V gozdčku nad potjo je zagledala deloma za drevjem skrite otroke, ki so sovražno gledali proti njej. Kamenjati so jo hoteli. Češ da je ona kriva, da je v družini nov član.

»Za doslej smo morali stradati, v bodoče pa bomo mo-

Jutrišnje večerne obleke

Ob začetku letošnje plesne sezone lahko pregledamo v naših izložbenih oknih precej različnega blaga, primernega za dolge in kratke večerne obleke. Prav zaradi tega nas rezultat iz obiska po vidnejših ljubljanskih modnih salonih ni presenetil. Skoraj brez izjeme so nam povedali, da sedaj krojijo v veliki večini večerne obleke, vse druge se postale nekako postranskega pomena.

Če prehitimo dogodke in skušamo se pred začetkom velikega plesa ugotoviti kakšne večerne obleke bomo videli, nam ljubljanske šivilje povedo, da bo večina večernih oblek še vedno tričetrtinska. Sicer bo dolgih slavnostnih oblek letos več kot katerikoli preteklo leto, vendar jih ne bo še toliko, da bi mogle

zasenčiti priljubljenost za vse večerne priliko primernih oblek s tričetrtinsko dolžno krila. Venda — zaupno — to je ljubljanska moda. Naprednejše si bodo namreč tudi za veliko plesno privedite svoje tričetrtinsko krilo skrajšale v normalno kratkega, kar je letos izven naših mej precejšnja moda. Zelo enoten je bil odgovor na vprašanje, kakšen je povprečen kraj. Ljubljanske šivilje pravijo, da krojijo največ dvodelne obleke. Obleke z večjim ovratnim izrezom, ki pa ne razgaljajo popolnoma ramen, s preko takšne obleke običenim tesno oprjetim bolerom, je postal skoraj že tipiziran osnovni kraj, ki bo z gotovostjo prednjačil na letošnjih večernih priveditvah. Različna je barva in kakovost

blaga. Crna barva z zlatim ali srebrenim vzorcem in taft je neskačeno povprečje. Ne manjka pa tudi več različnih domačih in inozemskih vrsta blaga v vseh možnih odtenkih. Zato bo plešiče letos močno pisano in na njem ne bo manjkalo niti dražjih brokatnih oblek.

Dejstvo, da smemo v našo redno garderobo že pritevatvi večerno obleko, je nastalo kot posledica večje in boljše izbire

ne predragega domačega blaga in cenene inozemskega, ki ga prinese sorodnik ali znanec. Nastaja pa vprašanje, če so vse te večerne obleke zares take, da jih bomo lahko hitro prekrjile (večerna obleka je pač enodnevna) in bodo na ta način odgovarjale težini naše denarnice. Popolna večerna garderoba stane namreč skoraj toliko kot povprečen pov plašč. To pa ni malenkost. Zaradi tega kupujemo in krojimo večerne obleke (zlasti dolge) tudi s premislekom in ne samo z navdušenjem. K stroškom pa ne pozabimo pristihi lepe pričeske, ki oči k vsakemu negovanemu in »krbno naličenemu obrazu (za večerno privedite je ličila lahko malo več). Ne pozabimo pristihi tudi strošek za avtotaxi, kajti hoditi po blatnih ulicah v tankih plesnih čevljih in e športnim plaščem čez dolgo obleko, zares ni primerno.

K pamečni presoji, pravi 12biri blaga in kroja smemo pristihi uspeh naše obleke. Če bomo odhajale s plesa brez pripomb ... toliko me je stalo za prazen nič smo pravilno izbrale.

Najlepše ilustracije objavlja revija TOVARIŠE

Ali bomo živeli 140 let?

ARHITEKTURA IZ TRSJA V MEZOPOTAMIJI

»Smrt je najvažnejši trenutek v našem življenju.« Je v nekem svojem spisu naglasil Friedrich Engels, in že od nekdaj je cloveštvo zdelo, da bi bil ta najvažnejši trenutek čim bolj odložen. V najstarejših časih so že iskali najrazličnejša sredstva za podaljšanje in ohranitev življenja in v srednjem veku je bilo premožnega alkimistov, ki so priporočali svoje življenjske eliksirje. Se le pozno so začeli znanstveno razpravljati o problemu podaljšanja človeškega življenja.

generacije, vidimo, da nove generacije daleč prekašajo prejšnjo generacijo z videzom in izrazom svoje mladosti. Zene, stare 40 let, in možje, ki so stari že 50 in še več let, so mnogokrat videti kot mlajši bratje in sestre ali celo kot otroci svojih prednikov, ki so bili stari samo 38 in 40 let.

ranja in če je sploh mogoče doseči, da bi ljudje, ki so postali stari 100 in še več let, še imeli kaj od vsega življenja. Podaljšanje življenjske dobe je sicer možno, težko pa je odgovoriti na vprašanje, če bodo zelo stari ljudje znanosti tudi hvaležni v visoki in najvišji svoji starosti, ko jih na svetu ničesar več ne bo mikalo. Vpraševali bodo: »Zakaj sploh še živimo?«

Ljudje umirajo prezgodaj, je trdil pred 200 leti francoski znanstvenik Buffon, ki je bil prepričan, da bi mogel clovek doseči tudi starost 120 do 140 let. Svojo teorijo je utemeljeval s primerjavo cloveka z živalmi-sesalci, ki doživijo šestkratno trajnost svoje rasti. Poudarjal je takole: Ker traja rast cloveka skoraj do njegovega 23. leta starosti in ker spada clovek tudi v vrsto sesalcev, bi lahko dobil njegovega življenja trajala šestkrat 23 let, to je 138 ali 140 let.

Moderni znanost takih teorij sicer ne postavlja, stori pa vse, da bi se čim bolj omejila umrljivost dojenčkov ter da bi se zmanjšala najrazličnejše, cloveškemu življenju nevarne bolezni. V tem prizadevanju so bili doseženi že veliki uspehi in je tako znanost ljudem zavarovala že mnogo življenjskih let. Po najnovejši statistiki je dosegla povprečna starost ljudi že 63 let, medtem ko je bila pred kakimi 50 leti komaj 43, pred enim stoletjem pa 33 let.

Se mlade matere so bile nekdaj matrone, danes pa so v marsičem tekmovalke svojih za možitev godnih hčera, in petdesetletniki so na najrazličnejših delovnih področjih zelo uspešni tekmovalci svojih sinov. Znanost podaljšuje ljudem življenje, ker jih varuje raznih nevarnih bolezni, je pa veliko vprašanje, če bo mogla ustaviti proces staranja in če je sploh mogoče doseči, da bi ljudje, ki so postali stari 100 in še več let, še imeli kaj od vsega življenja.

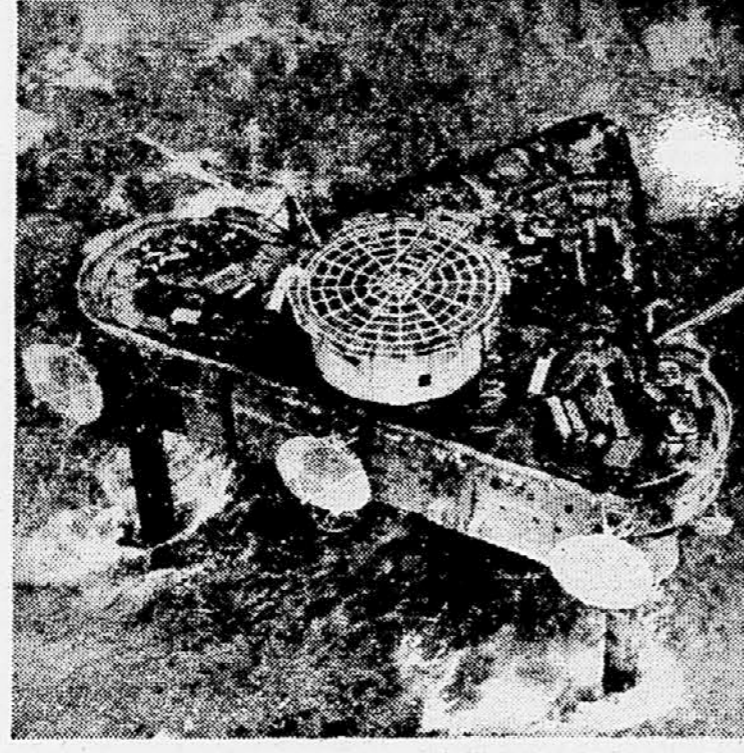
Zemljevid v mozaiku

V Jeruzalemu so prvi objavili zemljevid iz Madabe, ki je napravljen v mozaiku. Ta zemljevid je v VI. stoletju naše ere izdelal nepoznan mojster, našli pa so ga v neki stari cerkvi v Madabi. Zemljevid-mozaik je dolg deset metrov, širok pa pet. Najbolj ohranjeni del prikazuje kraje v dolini Jordana, vzhodno od Nilske delte. Tu so prikazana palestinska mesta iz šestega stoletja, ki so poznana tudi iz drugih zgodovinskih spomenikov; toda šestnajst zgodovinskih geografskih imen tega kraja pa je bilo nepoznanih vse do odkritja tega zemljevida.

Lady Eden in tuje perilo

Malj diplomatski spor se je vnel med ženo britanskega ministrskega predsednika Lady Eden in preprosto britansko kmetico Maud Butt, ki stanuje v Chequersu v mali hiši, oddaljeni kakih 150 m od podedelške rezidence britanskega premijera. Lady Eden je namreč poslala gospe Buttovi pismeno opozorilo, naj ne suši več svojega perila na vrtu, ker predsednikovo ženo moti pogled nanj. Gospe Buttove to opozorilo ni prevel, prizadelo in pravi, da bo morezve dolgo spodnje hlače, obleke svojih dveh hčerk in svoje predpasnike še vedno sušila na vrtu, kajti prevel dela ima s pranjem, da bi si lahko privoščila sušenje perila na drugi strani hišice, kjer bi ji ga cestni praž ponovno zamazal. Nekemu reporterju, ki je zvedel za ta zanimiv spor, je dejala, da bo ob priložnosti sama pojasnila Lady Eden kako težko je življenje delavske žene. Pripomnila je tudi, da se Lady Churchill ni nikoli obregovala ob njeno perilo.

RADARSKI OTOKI NA ATLANTIKU

Iz Amerike prihajajo zadnje čase vesti o varnostnih ukrepih, ki naj bi zaščitili ZDA pred nadaljnjim napadom iz zraka ali morja. V ta namen so pričeli graditi velike umetne otoke z radarskimi postajami in pristajališči za helikoptere, ki jih bodo zasidrli od 100 milj daleč od obale v Atlantiku. Ti otoki so trikotne oblike z 70 m dolgimi stranicami, opremljeni z vsem pridobitvami današnje tehnike. Ne gre zanikati, da bodo ti otoki služili tudi civilnim namenom, zlasti pri opazovanju tornadov in njihovega gibanja

in dajanju drugih koristnih podatkov za meteorologijo in civilno letalsko službo. Trenutno gradijo 30 takih otokov, ki jih nameravajo razvrstiti ob vsej vzhodni obali ameriškega kontinenta od Floride pa do Nove Fundlandije. Slika prikazuje posnetek enega od teh otokov, ki že služi svojemu namenu. Lepo so vidne tri radarske antene, pristajališče za helikoptere v sredini in končno dvigalo, ki služijo za dvigavanje tororov iz ladij, ki te otoke preskrbujejo z vsem potrebnim.

Spor še vedno traja in težko bi bilo prerokovati kdo bo zmagal kajti ob prizadetih ženi sta precej trmast. Zaenkrat obstaja le kompromisni predlog, naj bi gospa Butt sušila perilo samo ob ponedeljkih, ko Edenovih ni nikoli v Chequersu.

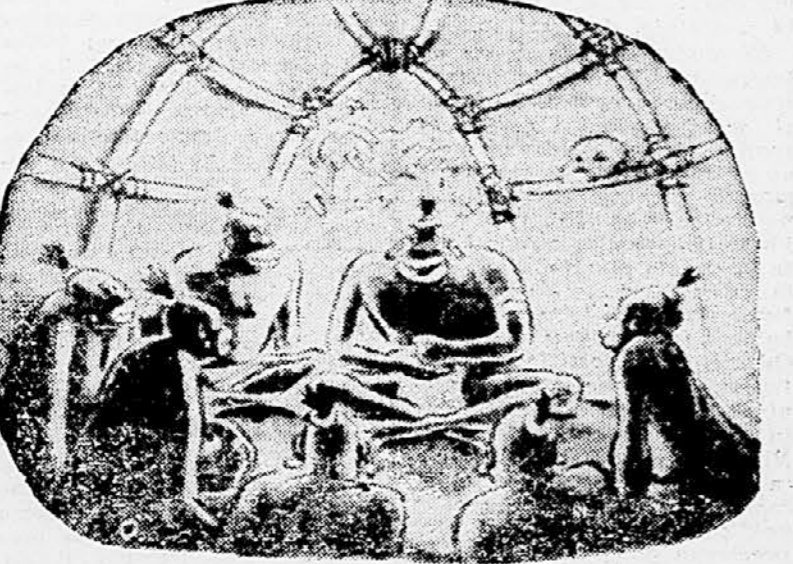
BIG BEN V POPRAVILU

Orjaška stolpna ura je simbol točnosti in zanesljivosti — Povprečno zaostaja na dan največ za 4 desetinke sekunde — Zidarska popravila na stolpu so zelo nevarna

Zvonik londonskega parlamenta Big Ben ima pred svojo uro že precej časa zidarske odre, kajti najeli so večje število delavcev, da bi popravili razne poškodbe, ki jih je pretrpel zvonik v dolgih desetletjih in zlasti med zadnje svetovno vojno. Na odru, ki je pred kazalcem velike zvonikove ure, je delo zelo nevarno, kajti ura ni ustavljena in, kadar bi je, se večkrat zgodi, da delavci v močnem udarcu na zvon izgubijo prisotnost duha ter omahnejo. Delavci, ki imajo opravka na najvišjem mestu zvonika, okrog kazalcev velikanske ure, so zdaj privezani na stebre svojega odra, ker se je že pripetilo, da so bili nekateri v največji nevarnosti, da padejo z odra v globčino. V tej nevarnosti je bil nedavno eden izmed najbolj preizkušenih delavcev na visokih stavbah, ki se je obvaroval smrtonosnega padca na ta način, da se mu je noga zagodila v vrzeli med deskami zidarskega odra.

Poškodbe na zidu zvonika okrog ure, bodo kmalu popravljene in potem bodo zidarski oder spustili za precej metrov navzdol. Ure same ni treba popravljati, ker je od sile odporne proti vsem zunanji vplivom. Lani je samo nekaj dni stala, ker je bilo na njenih kazalcih toliko snega in ledu, da se niso mogli premikati. To se je zgodilo tudi leta 1900 in 1920, leta 1949 pa je ura stala nekaj časa zaradi tega, ker je na enem njenem kazalcu taborilo toliko skorcev, da se kazalec ni mogel premakniti.

Ura Big Ben je vzor zanesljivosti. Povprečno zaostaja na dan samo za največ štiri desetinke sekunde. Nekdaj so morali to velikansko uro trikrat na teden navijati delavci in je bilo vsakokrat potrebno za to delo po pet ur, potem pa so navijanje zvonikove ure prevzeli posebni motorji, ki opravijo svoje delo v 40 minutah.

»No, načrt je takle. Razširili bomo govorice, da je začelo pri nas politično vretje. Rusi bodo zavohali priložnost in bodo storili začetne korake. Zahod bo postal zaskrbljen. Nato bodo ONI storili začetne korake. Rusi bodo vprašali, če lahko pošljejo kulturno delegacijo, in mi jo bomo sprejeli. Zahod bo zahteval imenovno zastopstvo in tudi njih bomo povabili. Ko pa jih bomo imeli vse na kupu, jih bomo pojedli.«

Vsa popravila na zvoniku bodo verjetno trajala še do konca tega leta. O graditvi velikega zvonika so začeli razpravljati leta 1834, ko je požar uničil zvonik stare westminstrske palače. Vlada je odobrila načrte ob pogoj, da ura zvonika na dan ne bo zaostajala za več kot za eno sekundo. Astronomi in najboljši londonski urarji so se lotili dela in šele leta 1854 so poseben, od vlade določen strokovnjaki, ugotovili, da je za zvonik pripravljena ogromna ura zanesljivosti. Za uro pa je bil

potreben tudi 14 ton težak zvon, ki so ga montirali šele leta 1855. Svoje ime sta dobila zvonik in zvon po najdaljši razpravi, ki je bila o tej zadevi v londonskem parlamentu. Med to razpravo je največ govoril poslanec, ki je bil splošno znan pod vzdevkom Big Ben. Mož je govoril in govoril in ko je navsezadnje prišel na vrsto tudi vprašanje, kako naj bi novi zvonik imenovali, je eden izmed najbolj nestrpnih poslancev predlagal: »Imenuj naj se Big Ben!« — Pri tem je ostalo in zvonik je kmalu postal po vsem svetu seveda bolj popularen kot na poslanec, ki mu je dal po naključju svoje ime.

Najtežji del operacije pride za otroka navadno prej, ko se ga dotakne kirurgov noč. Nenavadni prizori in vonjave zdravnikov morda nekoliko nestrojno prigovarjanje, predvsem pa anestetična maska, ki jo pritisnejo otroku na obraz — vse to otroka bega in lahko v njem povzroči psihične travme. Kakor smo že pred kratkim poročali, dajejo matim bolnikom medvedke ali druge igračke, da se z njimi igrajo. Skozí skriti ventili uhalja narkotični plin, ki otroka uspava. Večina zdravnikov pravi, da bi morali otrokom po zavesti, toda po navadi privlačna, moč igračka zadostuje, da otrok pozabi na operacijsko sobo in se ni več ne boji. — Na sliki: Mala Susie je mirno zaspala, ker jo je uspaval narkotični plin, ki je uhajal iz ventila, skritega v medvedkovem smrčku.

Te nenavadne MUDHIFE ali iz trsja pletene plemenske hiše za tuje najdemo še v južnem Iraku, v močvirjih Mezopotamije, v neposredni bližini zibelke starih civilizacij. Te hiše iz trsja, ki so se v malo spremenile od sumerskih časov, so najbolj stara znana oblika stanovanjskih hiš in socialno toliko bolj pomembna, ker se bo verjetno kmalu izgubila. Še celo same stavbe se ne bodo dolgo obdržale, ker izsuševanje mezopotamskih močvirij uspešno napreduje. In ker je edini gradbeni material za te hiše orjaški trs, so menda res zapisane pogubi. MUDHIF je last selja ali neki material za te hiše orjaški trs, so menda res zapisane pogubi. MUDHIF je last selja ali neki material za te hiše orjaški trs, so menda res zapisane pogubi. MUDHIF je last selja ali neki material za te hiše orjaški trs, so menda res zapisane pogubi.

Najgloblja HC

Speleologi so slučajno odkrili podzemeljsko galerijo, v kateri nameravajo zgraditi električno centralo — Sto metrov visok slap pod zemljo in velika ponikalnica — Električna centrala bo stala v globini od 600 do 1000 m

Ko so se francoske speleološke ekspedicije pred tremi leti prvič napotile v največje podzemeljske galerije na svetu, ki so pod stenami Saint Martin, nedaleč od Pirenejev, je bil njihov edini cilj postaviti svetovni rekord v spuščanju v zemeljske globine. Takrat pa so te ekspedicije odkrile veliko podzemeljsko reko in neko francosko podjetje za električno energijo je odkrilo takoj izkoristilo. Izdelali so načrt, da bi v ogromni dvorani 900 metrov pod zemljo izkoristili stometrski padec vode in tu zgradili električno centralo.

mejsko površino so najprej odkrili podzemeljsko reko, ki tvori že v začetku svojega toka na desetine malih slapov. V neposredni bližini so speleologi zaznali velik hrup, to pa je bil le prvi veliki slap v globini štiri sto metrov pod zemljo. Zatem pa presenečen ni bil konca: raziskovalcem se je zdelo, kot da so prišli v svet bajk. Prva velika podzemeljska dvorana je bila dolga pet sto metrov, široka tri sto, visoka pa dve sto metrov. Se večja je druga galerija, ki je tako velika, da bi vanjo lahko postavili ogromno baziliko sv. Petra iz Rima. Tem galerijam sledi širok tunel, v katerem bi lahko stalo šest lokomotiv ena poleg druge.

Podzemeljska reka, ki so jo odkrili francoski speleologi, se precej razlikuje od površinskih. Na nekaterih krajih teče mirno kot široke ravninske reke, neprilicljivo pa brez sledu izgine v ogromnih podzemeljskih sifonih. Potem se ponovno pojavi, se vzpenja, pada in lomí skozi ozka grla. Toda veličastni podzemeljski slap visok sto metrov tik pred ogromno dvorano pa je brez primere.

že od zadnje raziskane podzemeljske dvorane. Na stometrskem vodopadu nameravajo sedaj francoski hidroelektrični strokovnjaki zgraditi veliko brano in prvo podzemeljsko hidroelektrično centralo. Da bi se izognili potovanju po vratolomni podzemeljski poti do vhoda v pečiní Saint Martin do podzemeljske dvorane, ki je dolga 2.500 metrov, so nad samo dvorano začeli vrtati vertikalno odprtino, ki pelje naravnost do vodopada. Da bi se gradnja podzemeljske hidroelektrične centrale izplačala, pa morajo predhodno regulirati divje podzemeljske vode, ki čisto dobivajo nove pritoke, a čisto tudi nepričakovano izginejo v žrebu pečin in razpokah sten. Če bo inženirjem uspelo te vode regulirati, potem bi brano zgradili v globini šest sto do tisoč metrov pod površino zemljišča, na katerem bi zgradili veliko tovarno. Francoski strokovnjaki so izračunali, da bi bil donos električne centrale, ki bi

Kamín, skozí katerega so se prvi raziskovalci spustili v to podzemlje, je popolnoma navpičen in zelo nevaren. V njem je pred dvema leti našel smrt znan mladi znanstvenik Loubence. V globini 190 metrov pod zemeljsko površino so najprej odkrili podzemeljsko reko, ki tvori že v začetku svojega toka na desetine malih slapov. V neposredni bližini so speleologi zaznali velik hrup, to pa je bil le prvi veliki slap v globini štiri sto metrov pod zemljo. Zatem pa presenečen ni bil konca: raziskovalcem se je zdelo, kot da so prišli v svet bajk. Prva velika podzemeljska dvorana je bila dolga pet sto metrov, široka tri sto, visoka pa dve sto metrov. Se večja je druga galerija, ki je tako velika, da bi vanjo lahko postavili ogromno baziliko sv. Petra iz Rima. Tem galerijam sledi širok tunel, v katerem bi lahko stalo šest lokomotiv ena poleg druge.

Podzemeljska reka, ki so jo odkrili francoski speleologi, se precej razlikuje od površinskih. Na nekaterih krajih teče mirno kot široke ravninske reke, neprilicljivo pa brez sledu izgine v ogromnih podzemeljskih sifonih. Potem se ponovno pojavi, se vzpenja, pada in lomí skozi ozka grla. Toda veličastni podzemeljski slap visok sto metrov tik pred ogromno dvorano pa je brez primere.

Podzemeljska reka, ki so jo odkrili francoski speleologi, se precej razlikuje od površinskih. Na nekaterih krajih teče mirno kot široke ravninske reke, neprilicljivo pa brez sledu izgine v ogromnih podzemeljskih sifonih. Potem se ponovno pojavi, se vzpenja, pada in lomí skozi ozka grla. Toda veličastni podzemeljski slap visok sto metrov tik pred ogromno dvorano pa je brez primere.

dobivala energijo od podzemeljskih voda za 22 odstotkov večji od donosa površinske hidroelektrične energije.

Danes je zadnji dan, da izpolnite anketni list. Pošljite ga takoj na naslov lista, Ljubljana, poštni predal 29, ker boste le tako uvrščeni v široki krog naročnikov »Slovenskega poročevalca«, ki so izpolnili našo anketno listo in bo zbrani med njimi izbral lepo število srečnih dobitnikov naših nagrad. — Del praktičnih in koristnih nagrad smo razstavili v izložbi »Slovenskega poročevalca« v Kardeljevi ulici, katero si ogledajte!

Naša velika nagradna anketa

- »TOBAČNA TOVARNA«, Ljubljana — 1 kolekcija tobačnih izdelkov
- »TOPOL«, tovarna furnirja in lesnih izdelkov, Hirska Bistrica — 1 komplet garnituro orehovega furnirja za spalnico
- »TOVARNA DEŽNIKOV«, Lendava — 2 dežnika
- »DELIKATEZ«, Kranj — 3 steklenice likerja
- »JENKO ALOJZ«, Kranj — 1 modni ženski dežnik
- »METROPOL«, hotel, Piran — 2x7-dnevno brezplačno letovanje
- »TRIGLAV«, smučarski klub, Kranj — 2-dnevno bivanje v Domu na Joštu
- »IZBIRA«, trg. podjetje, Ljubljana — 1 usnjena aktovka
- »TRIBUNA«, tovarna, Ljubljana — 2 stola iz upognjenih cevi
- »TOVARNA EMAILIRANE POSODE«, Celje — 1 servis za belo kavo
- »GORENJSKA OBLAČILNICA«, Kranj — 1 moški dežni plašč
- »POTROŠNJA«, trg. podjetje, Trbovlje — 1 moška srajca
- »PRESKRBA«, trg. podjetje, Trbovlje — 1 moška srajca
- »ZELEZNINA«, trg. podjetje, Novo mesto — 1 likalnik
- »LJUBLJANSKE MLEKARNE«, Ljubljana — 5 kg surovega masla
- »OREL«, gostinsko podjetje, Maribor — 3-dnevno brezplačno bivanje
- »CENTRAL«, hotel, Portorož — 8-dnevni penzion

Vsak četrtek — TEDENSKA TRIBUNA

Oskrbovanci se dobro počutijo

Na pobudo bivšega mestnega ljudskega odbora v Mariboru so ob ukinitvi okrajnega ljudskega odbora v Poljanah preuredili več let dvonadstropno zgradbo, ki jo je za svoje potrebe zgradil bivši okraj, v Dom za omotično. V delo so investirala okrog 16 milijonov dinarjev. Nedožgo po preureditvi so zgradili poleg doma še stanovanjski blok za uslužbence. Z otvoritvijo tega doma v Poljanah, ki je eden najlepših in najbolj opremljenih pri nas, so predvsem razbremenili dom v Mariboru in omogočili se drugim prosičem dostojno življenje.

Trenutno je v domu 238 starčkov iz vseh krajev Slovenije, največ iz Maribora in bližnje okolice. Za vse te skrbi 32 uslužbenec, ki požrtvovalno opravljajo svoje delo. Uprava skrbi za čim boljše življenjske pogoje oskrbovancev. Tu imajo poleg drugega tudi precej možnosti za kulturno prostovoljno udejstvovanje. Dom ima knjižnico s 600 knjigami, ki jo oskrbovanci obiskujejo, večkrat pa jih uslužbenec razveselijo s krajšimi kulturnimi predstavitvami, ki jih prireja v imo dom tudi veliko sodobno opremljeno dneвно sobo, kjer si oskrbovanci kratkočasno s radom in raznimi družabnimi igrami. Za bolne imajo poseben

bolniški oddelček z 62 posteljami. Tu jih neugojijo dva bolničarja in nekaj pomožnic. Po enkrat na teden obišče bolne tudi zdravnik. Oskrbovanci imajo tudi svoje sindikalno podružnico, vsi pa so člani Socialistične zveze. Kljub vsemu ima uprava precej težav. Predvsem bi bila potrebna sodobna sušilnica perila in hladilnica, česar pa si doslej zaradi pomanjkanja finančnih sredstev niso mogli nabaviti. Upajo, da bo letos v tem pogledu bolje. Težave jim povzročajo tudi duševno bolni, ki s svojim obnašanjem vznemirjajo in motijo ostale. Teža znanstveniki ne bodo mogli urediti, ker so do-

Občni zbori prosvetnih društev

Po vaseh Pomurja so te dni občni zbori prosvetnih in kulturno-umetniških društev, na katerih sprejemajo člani okvirne programe za bodoče leto. V Križevcih pri Ljutomeru so ugotovili, da bo v bodoče najnujnejši posvečati več pažnje kvalitetnim predavanjem. V tem kraju so v preteklem letu uredili lepo dvorano, ki služi za kino in za gledališke predstave. Dramska skupina domačega društva je v preteklem letu pripravila tri igre, v Križevcih pa so gostovali tudi člani Ptujске gledališča in gledališka družina KUD »Stefan Kovac« iz Murske Sobote. Tudi v letošnjem letu nameravajo v Križevcih pripraviti tri igre za odrasle in dve mladinski. Na novo pa mislijo ustanoviti tamburasko sekcijo.

Prosvetno društvo na Tišini je lani organiziralo 10 proslav ob raznih državnih in narodnih praznikih. Gledališka družina je pripravila tri igre, s katerimi je sedemkrat nastopila. Društvo

Strelstvo v Mirni peči
Čeprav so v Mirni peči šele pred enim letom ustanovili strelsko društvo, je doseglo doslej klub številnih tekmav. Je zadovojno uspešno. Društvo ima okrog 50 članov, ki pa niso vsi aginji. Sklenili so, da bodo vključili v svoje vrste tudi pionirje in ženske. Lani so izvedli tekmovanje, ki je bilo zelo zanimivo. Sodelovali pa so tudi na tekmovanjih v Trebnjem in Novem mestu. Vse kaže, da bo družina po zaslugi nekaterih zelo poštovanih članov in okrajnega ljudskega odbora v Novem mestu v kratkem le uredila strelišče, ki bo zadostovalo potrebam.

Ptujška Svoboda v Slovenski Bistrici
Pred kratkim je dramska sekcija »Svoboda« iz Ptujke gostovala v Slovenski Bistrici z »Belimi vrtincami«. Gledalci, ki so doživeli povsem napolnili, so bili z zavajajočim gostom zelo zadovoljni. Takih gostovanj si želijo še več. Tudi pred časom zaželeli, da bi tudi mariborsko gledališče večkrat obiskalo njihov kraj. Svoječas so bile te prošnje zaman, sedaj pa upajo, da bodo le uspele.

»Dr« na pilštanskem odru
Prosvetno društvo v Pilštanju je kljub tesnemu centru s 800 uspešno odigralo znano Nušičevo komedijo »Dr«. Gledalci so bili zelo zadovoljni, saj je bil oblik tako velik, da so morali igrati celo ponoči. Na obnem zboru društva so razpravljali o marševih in skrajni vse zadeve podrobno obdelali. Načrt dela tega društva temelji na stvarnih in našim prilikam dosegljivih predlogih. Posebno je navedli deset knjiznic, ki bi kmalu zadovoljila vse naše brašče, če bo le naša tuda letos pri podporniki tiste razumevanje, kakor lani, ker nima skoraj nobenih knjižniških knjig, bo morala v bodoče v prvi vrsti poskrbeti zanje.

NOVINARSKI PLES
11. FEBRUARJA
V UNIONU

VELIKI GRADBEENSKI PLES
4. FEBRUARJA 1956
v Unionu
Rezervacije:
Aškerčeva 11. tel. 22-007
od 11. do 12. ure

Pomorstvo in ribištvo v koprskem okraju

Poleg drugega se na slovenski obali krepi in razvija tudi naše pomorstvo in ribištvo ter postavljajo pred člane okrajnega sveta vedno nova vprašanja, ki jih bo treba rešiti in prilagoditi vsakodnevnu življenju. Medtem ko je potniški obalni promet z reko, Zadržim in drugimi pristanišči zadovoljivo, tega ne moremo šteti za mesta ob obali v koprskem okraju. Med Koprno, Izoto in Piranom vozijo parniki samo po enkrat na dan v obe smeri. Tudi čas te vožnje ni primeren, ker ne upošteva potreb delavcev in namizencev, ki se vozijo na delo in ne razbremenjujejo avtobusnega prometa, ki je prav v

tem času največji. Zaradi tega se je svet za pomorstvo in ribištvo pri okrajnem ljudskem odboru dogovoril z Jadransko inlitijsko plobovo z Reke, da bodo na tej progi uvedli v turistični sezoni še po eno progo v obe smeri s primernejšim urnikom. Zaradi preusmeritve ribiških podjetij iz Izole in Ribičev iz Pirana, na preskrbo industrije in zvoz svežih rib, bo moral svet za pomorstvo in ribištvo urediti tudi obalni ribolov in preskrbo domačega trga z ribami. Da b o dosegli, so imenovali komisijo zastopnikov obalnih mest, ki bo podrobno obravnila predmetno organizacijsko stran obeh zadev. Velikim ribiškim podjetjem pa so priporočili, naj bi v večji meri skrbela za lokalne potrošnike, medtem ko so obalnim podjetjem priporočili, naj bi se v večji meri usmerili v Koprno svetovali, naj ustanovijo občinsko ribiško podjetje. Predlagali so tudi ustanovitev ribiških društev v Piranu in Izoli, ki naj bi prav tako oskrbovali z ribam domači trg.

J. L.

Spora ni več — vsi na Jesenice

Kakor smo objavili že v večeršnjih številki našega lista, je prišlo v zadnjih tednih med hokejskimi funkcionarji iz osrednje zveze in zveze Srbije do nenadnega nesoglasja v zvezi s priporočilom letošnjega tekmovanja za državno prvenstvo v hokeju na ledu na Jesenicah.

Hokejska zveza Jugoslavije s sedežem v Ljubljani nam je večeraj v osvetletem tečaju spora, ki je zdaj že povsem izjazen, dala nekaj podrobnih pojasnil, iz katerih naj javnost izve, da je bil postopek zveze popolnoma pravičen, neobčutljiv pa, ki so nastale zaradi kraja tekmovanja, so zaključili prevneti zagovorniki težnje, da naj bi bila vsa kolikoliška pomembna tekmovanja na umetnem drsališču v Beogradu. Bistveno za preslo tega spora je to, da sta bili srbiska in slovenska zveza za hokej glede na sklep skupščine pravoceno povabljena takoj, da ponudijo vsem gostujočim ekipam brezplačno oskrbo na Jesenicah.

Medtem ko je srbiska zveza prišla na brezplačno uporabo drsališča in izplačilo 50.000 din na račun stroškov za bivanje v Beogradu vsaki ekipi, je slovenska zveza drugo del ponudbe sprejela brez omejitev, kar je bilo v skladu z dejstvi, da je bila vsaka ekipa iz Srbije najmanj 30.000 din. O tem sklepu sta bile vse republiške zveze iz obveščene in se proti njemu ni nobena borišila. Konec decembra pa je osrednja zveza prejela zapisnik seje srbiske zveze iz letnega je razvidno, da se na tem območju profesionalci in amaterji ne morejo ločiti. Zanjeto za zvišanje dotacije vsaki ekipi od 50.000 na 80.000 din in razen tega še z dodatkom, da morajo biti gostujoči klubovi za jamstveni najudobnejši pogoji za bivanje in prevoze. Sekretariat HZJ je o tem obveščal predsednika ZSJ s področkom, da gre pri pogovoru za zahteve nastojavnih in profesionalnih klubov za jamstveni najudobnejši pogoji za bivanje in prevoze.

Situacija je se prve dni januarja še, enkrat preobrnila, ker je srbiska zveza namreč sama ponudila ekipam iz Beograda po 80.000 din odškodnine in jim zagotovila bivanje v treh dobrih hotelih Beograda. Tasmajdnihskih Jugoslavija : INDOEZIJA 7:3 (6:2) Djakarta, 23. Jan. Večeraj je nogometna reprezentanca Jugoslavije odigrala še tretjo tekmo na gostovanju v Indoneziji in sprva je tretjo, prav tako izdatno zmago. Izbrano moštvo Indonezije je izgubilo 3:7 (2:6). Kakor je znano, ni v ta deželi dobili s 7:2 in 6:0. Skupna razlika golov znesla tukaj 20:5. Ekipa je dala odpovala z letalom v Bangkok. Tekmo je gledalo okrog 30.000 gledalcev. Stribni golovi so bili: Toplak in Prilincevič po trikrat, Božek enkrat. Tretji gol za domačine so ustrelili gostje sami.

Po dolgi bolezni je umrl moj ljubi mož, očka, stari očka, brat, stric, svak
FRANC VALENTINCIC
upokojenec
Ljubljana, Beograd, London, Nova in Stara Gorica, Krajna vas, 23. januarja 1956.
Zalujoči: žena Marija, sinovi Franci, Jože, Lado in ostalo sorodstvo.

Po kratki in mučni bolezni je preminil
JOŽE NOVAK
uslužbenec Državnega posestva »Sneznika« v Kočevski Reki, borec od leta 1943, odlikovan z medaljo za hrabrost in medaljo zasluge za narod
Pogreb bo v torek, 24. januarja 1956, ob 11. uri v Kočevski Reki.
Posestvo »Sneznika«, Kočevska Reka
Osnovna organizacija ZK Briga
Sindikalna podružnica Kočevska Reka
ZB NOV Kočevska Reka

V globoki žalosti sporočam, da mi je umrl po dolgem trpljenju, 21. t. m. v Walzenhausenu (Švica) moj dragi oče
HENRI MAIRE
Prosim tihega sožalja!
Ljubljana, Walzenhausen, Dunaj, Celje, La Chaux de Fonds.
Henri Maire

Vse,« je rekel mož iz P. V.-oddelka. »Spominjam se, da je Beale svoj čas tajinstveno namigoval o zeleni sneti. — Kje je sedaj?«
»Sinoči je zapustil London,« je odgovoril McNorton.
»Ali lahko dobite z njim zvezo?«
Drugi je odkimal.
»Domnevam, da boste vse to javili ministru,« je rekel.
»Vsa zadeva je videti zelo resna. Za kar koli že gre, eno je na dlani: načrt se izdeluje v Londonu in van Heerden je voditelj njegove organizacije.«
»Vzel je svoj klobuk in odšel, da poišče Kitsona; našel ga je v hotelski predsobi. James Kitson se mu je naglo približal. »Imate vesti o Bealeu?«
»Danes zjutraj je bil z župnikom Homom v Kingstonu,« je rekel McNorton, »vendar je že zopet odšel. Telefoniral sem inšpektorju v Kingston, ki mi pa ni vedel mnogo povedati. Prav tako ni vedel, če je Beale našel kako sled. Davi je Beale govoril s postopacem, toda od njega najbrž ni kaj prida izvedel. Semkaj sem namreč prišel zato, da bi od vas zvedel, če se vam je javil.«
Kitson je zmajal z glavo.
»Z vami moram govoriti o zeleni sneti — Beale dela na svojo roko,« je rekel inšpektor in zmajeval z glav, »in skrajni čas je, da v tej zadevi ne bom več sam.«
»Ali je zadeva tako resna?«
»Vse kaže na mednarodni značaj,« je odgovoril McNorton resno. »Vse, kar trenutno vemo, je to: nastaja velik načrt, po katerem bi se po vsem svetu naredila zmeda v preskrbi, in njegov glavni povzročitelj je van Heerden. Beale ve o vsej zadevi mnogo več kakor kdorkoli od nas, vendar se z nami zadovolji le z namigovanji. Prebral sem van Heerdenovo kartoteko, vendar ni v njej prav nič obožljivega. Do neke mere je najbrž celo pošten, čeprav niso ljudje, s katerimi

uslug, marveč tekmuje tudi zunaj doma v pravem športnem duhu. Povsem zgrešeno pa je, če je srbiska zveza ob tej priložnosti pokazala težnje, da se to tekmovanje izvede v Beogradu ne pa, kakor bi to po nepisanih pravilih moralo biti — izmenoma vsako leto v drugi republiki.«
»Ves spor se je torej razbilni v razkritje tendenc, ki nimajo s športom in plemenitimi borbovci nobenih zvez, ki so namenjene za naslov najboljšega moštva v državi ni nič skupnega. Te rešitve se skupno s prireditelji veselimo tudi mi.«
IZLETNISKI AVTOBUSI NA JESENICE IN NAZAJ
»Ptuj« Ljubljana bo v dneh od 25. do 29. t. m. vzpostavil iz-

letniške avtobusne proge iz Ljubljane do Jesenic in nazaj. Za to novost se je odločil na željo številnih ljubiteljev hokeja na ledu, ki bi si radi ogledali kvalitetne tekme letošnjega državnega prvenstva v tej športni panogi na Jesenicah.
Avtobusi bodo odhajali iz Ljubljane vsak dan ob 14.15 izpred poslovalnice »Ptuj« na Titov cestni štev. 4, vračali se bodo v Jesenice takoj po končani večerni tekmi. Zaradi čimvečjega števila obiskovalcev je podjetje določilo za prevoz v obeh smereh izredno znižano ceno po 400 den.
Vozne karte bodo na vožjo samo v prodaji vsaj v pred omenjeni poslovalnici. Za interese naj pristavimo, da bodo najvažnejše in najzanimivejše tekme vsako popoldne oziroma vsak večer.

»Turistični vestnik« v IV. letniku
Glasilo Turistične zveze Slovenije je ucaško četrto leto izhajalo; te dni je prišla med bralce tudi nova številka. V letniku št. 4, št. 1, številka za januar 1956. Z očitkom v bakru in dvema krasnima znanjskima motivoma na obeh zunanjih straneh, list ne bo mogel ostati neopazen, če posebno prikažemo, da je razlika med prvo številko iz leta 1953 in to sedanjero res velika — in vse samo v korist publikacije.
Prva številka novega letnika pa obeta dobro tudi po vsebinski strani. Čeprav morja slikovni in na enaki višini z izbranim besedilom, je uredništvo vendarle zbralo zanj nekaj čisto izvirnega gradiva in ga prepleto z različnimi strokovnimi prispevki, ki mogoče pritegnitno ne samo turističnega delavca in interese, marveč vsakogar, ki spremlja naša prizadevanja za napredek in afirmacijo turizma doma in v svetu. Zgovoren pregled ukrepov, ki naj pomagajo doseči ta cilj, so sklepi jubilejnega občnega zbora TZS, ki

so objavljeni na uvodnih straneh te številke. Sem sodi tudi objava imen turističnih delavcev, ki so si do zdaj pridobili največ zaslug za izvajanje teh nalog in jim je zveza v priznanje podelila častne turistične znake, kar bo po posebnem pravniku nadaljevala vsako leto v prvih dneh leta. Med turistično-informativnimi članki naj omenimo prispevke o turističnih bilancah doma in v svetu, o smotnem zbiranju turističnih informacij, o vlogi potniških birojev, o napredku znanjskega športa s posebnim ozirom na zimski turizem, o pomenu kategorizacije hotelov in penzionov, o problematiki turističnih socijalnih in vključevanju mladine v turistično delo, o raznih turističnih perspektivah itd.
Kakor vsaki številki, je tudi v tej nekaj izrazito propagandnega in razpisnega gradiva o bodočih ali iz davnih znanih turističnih priročnikov. To pot nas posebej samozavestno vodijo na očiščeni strokovni prispevki, ki mogoče pritegnitno ne samo turističnega delavca in interese, marveč vsakogar, ki spremlja naša prizadevanja za napredek in afirmacijo turizma doma in v svetu. Zgovoren pregled ukrepov, ki naj pomagajo doseči ta cilj, so sklepi jubilejnega občnega zbora TZS, ki

»Turistični vestnik« v IV. letniku
Glasilo Turistične zveze Slovenije je ucaško četrto leto izhajalo; te dni je prišla med bralce tudi nova številka. V letniku št. 4, št. 1, številka za januar 1956. Z očitkom v bakru in dvema krasnima znanjskima motivoma na obeh zunanjih straneh, list ne bo mogel ostati neopazen, če posebno prikažemo, da je razlika med prvo številko iz leta 1953 in to sedanjero res velika — in vse samo v korist publikacije.
Prva številka novega letnika pa obeta dobro tudi po vsebinski strani. Čeprav morja slikovni in na enaki višini z izbranim besedilom, je uredništvo vendarle zbralo zanj nekaj čisto izvirnega gradiva in ga prepleto z različnimi strokovnimi prispevki, ki mogoče pritegnitno ne samo turističnega delavca in interese, marveč vsakogar, ki spremlja naša prizadevanja za napredek in afirmacijo turizma doma in v svetu. Zgovoren pregled ukrepov, ki naj pomagajo doseči ta cilj, so sklepi jubilejnega občnega zbora TZS, ki

Vremensko poročilo »Kopna«, 14. januarja ob 17. uri: Temperatura —3 stopinje Celzija, oblačno, 70 cm snega.

EDGAR WALLACE: SNETI
ZELENA
KRIMINALNI ROMAN

»Vse,« je rekel mož iz P. V.-oddelka. »Spominjam se, da je Beale svoj čas tajinstveno namigoval o zeleni sneti. — Kje je sedaj?«
»Sinoči je zapustil London,« je odgovoril McNorton.
»Ali lahko dobite z njim zvezo?«
Drugi je odkimal.
»Domnevam, da boste vse to javili ministru,« je rekel.
»Vsa zadeva je videti zelo resna. Za kar koli že gre, eno je na dlani: načrt se izdeluje v Londonu in van Heerden je voditelj njegove organizacije.«
»Vzel je svoj klobuk in odšel, da poišče Kitsona; našel ga je v hotelski predsobi. James Kitson se mu je naglo približal. »Imate vesti o Bealeu?«
»Danes zjutraj je bil z župnikom Homom v Kingstonu,« je rekel McNorton, »vendar je že zopet odšel. Telefoniral sem inšpektorju v Kingston, ki mi pa ni vedel mnogo povedati. Prav tako ni vedel, če je Beale našel kako sled. Davi je Beale govoril s postopacem, toda od njega najbrž ni kaj prida izvedel. Semkaj sem namreč prišel zato, da bi od vas zvedel, če se vam je javil.«
Kitson je zmajal z glavo.
»Z vami moram govoriti o zeleni sneti — Beale dela na svojo roko,« je rekel inšpektor in zmajeval z glav, »in skrajni čas je, da v tej zadevi ne bom več sam.«
»Ali je zadeva tako resna?«
»Vse kaže na mednarodni značaj,« je odgovoril McNorton resno. »Vse, kar trenutno vemo, je to: nastaja velik načrt, po katerem bi se po vsem svetu naredila zmeda v preskrbi, in njegov glavni povzročitelj je van Heerden. Beale ve o vsej zadevi mnogo več kakor kdorkoli od nas, vendar se z nami zadovolji le z namigovanji. Prebral sem van Heerdenovo kartoteko, vendar ni v njej prav nič obožljivega. Do neke mere je najbrž celo pošten, čeprav niso ljudje, s katerimi

je povezan, ravno najboljši. Znano nam je, da je trenutno povezan s tremi možmi, ki imajo vsi temno preteklost. To so neki Milsom, ki je bil ob koncu prejšnjega stoletja obsojen zaradi umora, Bridgers, ameriški kemik, ki je bil že večkrat obsojen zaradi nedovoljenega trgovanja z mamili, Gregory, ki je, kot kaže, njegov pomočnik pri znanstvenih raziskovanjih in njegov glavni pomagač — v Manchesteru je bil obsojen zaradi tihotapljenja s sladkorjem — in končno še neko dekle z imenom Glum, a kateri pa še doslej ničesar ne vemo.«
»In kaj pravi kartoteka o van Heerdenu?«
»Nič. Dalje časa je bil v Ameriki, precej dolgo tudi na kontinentu. Pred nekaj leti je živel v Španiji in bil osumljen zvez z nemško ambasado. Kako pa je zapleten in umor Millinborna, pa tako veste.«
»Da, vem,« je rekel Kitson grenko.
»Beale nam mora povedati vse, kar ve,« je nadaljeval McNorton, »in mi mu bomo mogoče potem tudi lahko povedali nekaj, česar se ne ve, namreč, da vodi van Heerden z vsemi deli sveta precej drage pogovore po kablu. Sicer pa «e je pripetilo sedaj v Krakovu nekaj, kar potrjuje vsa Bealova domnevanja.«
Na kratko mu je povedal vse, kar so mu bili pripovedovali ta dopoldan.
»Saj to je nemogoče,« je rekel Kitson, ko je inšpektor končal s svojim pripovedovanjem. »Za ves svet je popolnoma nerazumljivo, da kupuje žito po takšnih cenah, in lahko vam povem, da so takšne govornice neosnovane. Slučajno sem pravni svetovalec nekega združenja mlinarjev in vem, da kaže letošnja žetev dobro in da bo žetev v drugih državah celo nad povprečjem. Skoraj bi mislil, da je krakovski Zid govoril v deliriju.«
Toda McNorton se je prizanesljivo nasmehnil.
»Upam, da imate prav,« je rekel. »in da je vsa ta zadeva pretirana in da so policijske informacije zmotne. Drži pa, da

van Heerden zelo vneto kablira z vsem svetom — sedaj — a hočem najti Bealea!«
Toda ni ga našel. Obisk v njegovem stanovanju je bil brez uspeha. Tujec, ki je hotel večeraj obiskati van Heerdena je bil dopoldne zopet tu, vendar je tudi on sedaj izginil in nobeden McNortonovih opazovalcev ga ni mogel najti.
McNorton je začel sedaj poizvedovati v drugi smeri. Odšel je v mogočno poslopje tvrke Punsonby. Šel je mimo omrežja, za katerim je delala Oliva Cresswell, in neopaženo opazil, da sedi na njenem mestu poleg molččice Hilde Glum neka tujka.
Mr. White, ta ošabnež, ga je pozdravil svojevrstno. Ko je namreč policijski inšpektor stopil v privatno pisarno Mr. Whitea, se je ta dvignil, strmo pogledal in ni mogel spraviti nobene besede iz sebe. McNorton je spoznal sebi dobro znane znake zasanelega zločinca in premišljeval, koliko je nadul mož zapleten v van Heerdenov načrt.
»Ah — ah — Mr. McNorton!« je zajecjal White in se tresel kot trepetljivo listje, »ali ne bi hoteli, prosim, sestiti?«
»Česa — česa,« je poziral, »česa me obtožujete?«
»Hotel sem samo pogledati, kako vam kaj gre,« je rekel McNorton prijazno. »Ali so se v zadnjem času izgubila pri vas še druga priročna pisma?«
Mr. White se je zgrudil v svoj stol.
»Da — da — ne, mislim — « je jecljal, »ne — ah — hvala. Zelo ste prijazni, inšpektor — «
»Višji inšpektor,« ga je ta dobre volje popravil.
»Tisočkrat vas prosim oproščenja, višji inšpektor,« je dejal Mr. White naglo. »Ne, gospod, kaj takšnega se ni več pripetilo.«
Na pol boječe na pol premišljujoče je gledal v policista.
»Kako se kaj godi vašemu prijatelju van Heerdenu?«
Mr. White je neugodno mencial v svojem stolu. Zopet je bil videti nervozen in boječ.